

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

Držitel Ceny Thálie 2023
v oboru muzikál

Tomáš Savka

Držitel Ceny Thálie 2023
za celoživotní mistrovství
v oboru činohra

Stanislav Šárský

OPERA

Obnovená premiéra BRANIBORŮ
V ČECHÁCH nabídne několik debutů!

ČINOHRA

Janusz Klimsza a Pavel Dominik nejen
o inscenaci ZTRACENÍ V YONKERS

BALET

Nové LABUTÍ JEZERO
v recenzi a fotografiích

MUZIKÁL

Připravujeme muzikál CHICAGO
Jaké bude obsazení?

NOVOROČNÍ PŘÁNÍ

Mám prý vymyslet PŘÁNÍ... Tak to je malér. Já totiž PŘÁNÍ jako takové, jako instituci vůbec nemiluju. Proč? Protože druhů PŘÁNÍ jsou velekopy: PŘÁNÍ dobrá, ošklivá, lstivá, upřímná, hravá, láskyplná, zlá, plamenná, osobní i všelidská atd. atd., ale všechna jsou jaksi bezzubá, bez nasazení, bez osobní iniciativy, bez aktivní osobní snahy a síly o změnu: „Tohle si sice přeju, ale ať to zařídí někdo jiný.“ A výsledek? Trochu trpké konstatování, že... že zase nic!

Jak z toho nekňubovství ven?

A co takhle přitvrdit a ta naše placatá, neškodná PŘÁNÍČKA překovat v POTŘEBU, v NUTNOST, v něco, co přímo vyžaduje nasazení, energii, elán, být u toho, něco s tím udělat, zúčastnit se tvorby změn a přispět svými silami?! „Já to nebo ono CHCI a POTŘEBUJU! NUTNĚ!“ A basta!

Ano, to by možná mohla být cesta k řešení.

POTŘEBUJME tedy dobrou práci, POTŘEBUJME domluvu, porozumění a pochopení mezi námi všemi, POTŘEBUJME se vzdělávat a zdokonalovat, POTŘEBUJME, NUTNĚ POTŘEBUJME milovat a navzájem si neubližovat!

Tak!

A teď už jenom k tomu všemu PŘÁNÍ dostatku odvahy.

Stanislav Šárský

Vážení diváci, příznivci toho kouzla, kterému se říká divadlo! Ze srdce Vám i nám přeju do nového roku pevné zdraví a věřte mi, že Vaši diváckou přízeň přijímáme s pokorou a vděčností a já i moji kolegové si toho, že můžeme hrát pro Vás, velice vážíme. A tak nám všem v tom novém roce přeju především krásné společné divadelní zážitky!

Tomáš Savka

Foto © Adolf Horsinka

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážení a milí přátelé,

mám-li zvolit jediné slovo, které mě napadá jako ten nejlepší klíč pro otevření vstupních dveří do nového roku 2024, tak je to jednoznačně slovo HUDBA! Hudba je nedílnou součástí umělecké tvorby tří našich souborů – opery, muzikálu i baletu! Jsme divadlem plným hudby a důležitá je hudba i v činohře, i když zde má hlavní úkol pochopitelně mluvené slovo.

Hudba, jazyk citů, slovo myšlenky – pod tímto heslem přihlásil v roce 1861 svou novou operu Bedřich Smetana do soutěže vypsané hrabětem Johannem Nepomukem Harrachem. Jeho výzva datovaná 10. února 1861 měla pohnout české skladatele, aby svůj talent věnovali k vytvoření „vpravdě národní“ opery. Hrabě Johann, který byl prezidentem tehdejší banky Slavie a byl zodpovědný za export Čech, Moravy a Slezska, si jako příslušník kulturně osvícené šlechty uvědomoval souvislost mezi hmotným a duchovním bohatstvím. (Škoda, že se na tyto důležité souvislosti v našem čase opět tak lehce zapomíná a v případě rozpočtových škrtů, i těch aktuálních, je opět vždy podfinancovaná kultura společně se školstvím první na řadě!) Bedřich Smetana v této soutěži zvítězil se svou první operou, kterou jsou **Braniboři v Čechách** na libreto Karla Sabiny. Tato opera, první ze skladatelových osmi dokončených, se vrací do našeho repertoáru v obnovené premiéře 22. února 2024. Tím budeme mít náš repertoár pro Smetanovský operní cyklus Ostrava 2024 připravený tak, aby 2. března 2024, v den 200. výročí narození skladatele, mohla jeho první edice začít! Jsme jediné divadlo na světě, které má v tomto výročním roce na repertoáru všech 8 dokončených oper Bedřicha Smetany ve vlastní produkci. A vy budete mít možnost je do konce této sezóny zhlédnout nejen v rámci jednoho ze dvou uvedení cyklu, ale i v dalších termínech. Pozor, většina (6!) těchto oper opustí náš repertoár s koncem této sezóny!

Tak neváhejte a nenechte si ujít tuto jedinečnou příležitost!

Rok 2024 je opět Rokem české hudby! Tradici Roků české hudby – které vycházejí na letopočty končící číslicí 4, jež se ukázala pro mnohé české skladatele jako osudová – započaly v roce 1924 v tehdy mladé Československé republice oslavy 100. výročí narození Bedřicha Smetany. I letos si stejně jako před 10 lety klademe otázku, co je to česká hudba? Čím to, že z relativně malého prostoru uprostřed Evropy, z historického prostoru zemí Koruny české, vzešla pátá nejvýznamnější světová hudební kultura? Pátá z pěti, a to vedle velmocí, jakými jsou Itálie, Francie, německá jazyková oblast a Rusko. Je to velké fascinující dědictví, výzva i inspirace. A naše radost z možností užít, poznávat a rozvíjet toto fascinující bohatství!

Naše novodobá moderní samostatná česká státnost má svůj pevný, nezpochybnitelný základ v kultuře, v umění a v prvé řadě v jazyce! Náročná práce několika generací, započatá koncem 18. století, dala vzniknout bohatému modernímu českému jazyku. Vyvedla ho ze zapomnění do plného života a uvedla jej v plnohodnotný život. I to je další krásné dědictví, které máme s vděčností tvořivě rozvíjet. Velkou zásluhu na tom má rovněž skvělá úroveň práce několika generací našich překladatelů. A tak se v činohře v prvních dvou měsících nového roku můžete těšit na Petra Panzenbergera v tragédii Williama Shakespeara **Richard III.** v nádherném živém překladu Martina Hliského. A další skvělý překladatel, navíc ostravský rodák Pavel Dominik, pro nás přeložil hru Neila Simona **Ztraceni v Yonkers**, kterou uvedeme v české premiéře.

Přestupný 29. únor nemáme každý rok; letos ano, a navíc s muzikálovou premiérou! Bude jí **Chicago**, které se na náš repertoár vrací po 30 letech! A víte, že americké Chicago bylo na začátku 20. století městem s třetí největší českou populací na světě (po Praze a Vídni) a jen pár let poté, co se odehrává děj tohoto muzikálu, řídil Chicago český starosta Antonín Čermák? Opět česká stopa! Ale jinak je muzikál veskrze americký!

Přeji Vám krásný, úspěšný, zdravý, inspirovaný a láskyplný rok 2024. Rok plný krásné hudby, zaznívajících nejen na našich scénách, kde Vás rádi co nejčastěji uvidíme!

V úctě srdečně Váš

Jiří Nekvasil

OPERA _____ 5

ČINOHRA _____ 15

BALET _____ 25

MUZIKÁL _____ 33

EXTRA _____ 46

ATELIÉR _____ 48

PROGRAM _____ 52

PREMIÉRY

LEDEN – ÚNOR 2024

ČINOHRA

13. ledna 2024 / Divadlo Jiřího Myrona

William Shakespeare

RICHARD III.

ČINOHRA

20. ledna 2024 / Divadlo Antonína Dvořáka

Neil Simon

**ZTRACENÍ
V YONKERS**

OPERA

22. a 24. února 2024 /

Divadlo Antonína Dvořáka

Bedřich Smetana

**BRANIBOŘI
V ČECHÁCH**

MUZIKÁL

29. února a 2. března 2024 /

Divadlo Jiřího Myrona

Fred Ebb – Bob Fosse – John Kander

CHICAGO

Budte s námi i ve virtuálním světě...

Národní divadlo
moravskoslezské

ndm ostrava

Národní divadlo
moravskoslezské

ndm.ostrava

www.ndm.cz

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálnímu dílu a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úroveň se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka

Divadlo bylo postaveno v novobarokním stylu podle návrhu vídeňského architekta Alexandra Grafa v roce 1907. Do roku 1919 v něm hrál pouze německý soubor a čeština v této budově zazněla poprvé až v roce 1919, kdy zde začalo hrát Národní divadlo moravskoslezské. Během druhé světové války utrpěla budova bombardováním a byla nutná rekonstrukce.

V roce 1948 bylo divadlo přejmenováno na Divadlo Zdeňka Nejedlého a v 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu: novobarokní prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí, kterou můžeme vidět dodnes. Od roku 1990 nese tato budova název Divadlo Antonína Dvořáka. Při rekonstrukci v letech 1999–2000 došlo také k uzavření loubí před hlavním vstupem, které je dnes součástí interiéru.

Dominantními barvami interiéru jsou červená, bílá a zlatá. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště divadla po rekonstrukci na přelomu tisíciletí pojme 517 diváků.

Divadlo Jiřího Myrona

Původně český Národní dům byl postaven v roce 1894 podle projektu Josefa Srba v novorenesančním stylu. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české ostravské profesionální divadlo. Když bylo v roce 1919 založeno Národní divadlo moravskoslezské, přesunulo se zpět do budovy Městského divadla. Po okupaci Československa se do Městského divadla vrátili Němci a Češi se přesunuli do Národního domu, který musel být zásadně zrekonstruován.

Po druhé světové válce byla budova přejmenována na Lidové divadlo (1945), od roku 1954 nese název Divadlo Jiřího Myrona. Zásadním datem byla noc ze 6. na 7. prosince 1976, kdy divadlo vyhořelo. Po rozsáhlé rekonstrukci a dostavbě bylo opět otevřeno v roce 1986. Na podzim roku 2017 započala další rozsáhlá rekonstrukce DJM, která byla dokončena na jaře 2019.

Dominantní barvou interiéru divadla je okrová a hlediště disponuje kapacitou 615 diváků. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru muzikálu, účinkuje zde rovněž činoherní a baletní soubor.

Divadlo „12“

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna.

Divadlo tvoří dva prostory – mimo divadelní sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie byl architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM i pro další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů.

opera

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2023/2024

Bedřich Smetana (1824–1884)

TAJEMSTVÍ

Komická zpěvohra o třech dějstvích z roku 1878

Hudební nastudování: Jakub Klecker

Režie: Tomáš Studený

Obnovené premiéry 12. a 14. října 2023 v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Bedřich Smetana (1824–1884)

CERTOVA STĚNA

Komicko-romantická opera o třech dějstvích z roku 1882

Hudební nastudování: Marek Šedivý

Režie: Jiří Nekvasil

Obnovené premiéry 14. a 16. prosince 2023 v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Bedřich Smetana (1824–1884)

BRANIBOŘI V ČECHÁCH

Zpěvohra o třech jednáních z roku 1863

Hudební nastudování: Jakub Klecker

Režie: Jiří Nekvasil

Obnovené premiéry 22. a 24. února 2024 v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Bedřich Smetana (1824–1884)

LIBUŠE

Slavnostní zpěvohra o třech dějstvích z roku 1872

Hudební nastudování: Robert Jindra

Scénická realizace: Jiří David a Martin Dostál

Koncertní uvedení 10. března a 12. května 2024 v Divadle Jiřího Myrona

V koprodukcí s Janáčkovou filharmonií Ostrava a Pražským filharmonickým sborem
Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

REPERTOÁR OPERY (LEDEN – ÚNOR 2024)

Bedřich Smetana
BRANIBOŘI V ČECHÁCH
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Jiří Habart / Jakub Klecker
Režie: Jiří Nekvasil
22. 2. (18.30) – obnovená premiéra,
24. 2. (18.30) – druhá premiéra

Bedřich Smetana
CERTOVA STĚNA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Josef Kurfiřt / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
16. 1. (18.30)

Bedřich Smetana
DALIBOR
Hudební nastudování: Robert Jindra
Dirigent: Jiří Habart / Robert Jindra
Režie: Martin Otava
19. 1. (18.30)

Bedřich Smetana
DVĚ VDOVY
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Habart / Marek Šedivý
Režie: Rocc
25. 1. (18.30), 9. 2. (18.30)

Bedřich Smetana
HUBIČKA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
27. 2. (18.30)

Bedřich Smetana
PRODANÁ NEVĚSTA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jiří Habart / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
2. 2. (18.30)

Viktor Ullmann
**ROZBITÝ DŽBÁN
& CÍSAŘ ATLANTIDY**
aneb Odepření smrti
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Jakub Klecker / Maroš Potokár
Režie: Rocc
31. 1. (18.30), 4. 2. (19.00) – hostování
Stavovské divadlo Praha

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Claudio Monteverdi
TANEC NEVDĚČNIC
&
Henry Purcell
DIDO A AENEAS
Hudební nastudování: Jiří Habart
Dirigent: Jiří Habart
Režie: Jiří Nekvasil
10. 1. (19.00), 11. 2. (19.00)

Richard Wagner
TANNHÄUSER
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
21. 1. (16.00), 1. 2. (18.00)

Půl hodiny
před každým operním
představením v Divadle
Antonína Dvořáka jsou pro vás
připraveny ve foyeru 1. balkónu
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY

Vážení a milí čtenáři,

v únoru nás čeká obnovená premiéra první Smetanovy opery *Braniboři v Čechách*. Kruh se tím uzavře a pomalu a jistě se blížíme velkému finále Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024.

Rád bych v souvislosti s touto premiérou zmínil čtyři jména. Tři z nich budou v našem divadle debutovat: Tamara Morozová vystoupí v roli Ludiše, Barbora Garzinová jako představitelka Vičenky a Michael Kubečka coby Volfram Olbramovič. Pavel Divín se často objevoval v muzikálových produkcích i některých operních, nicméně ho čeká nová velká a krásná role Jana Tausendmarka a vlastně to můžeme brát jako jeho významný operní debut.

Marek Šedivý

Marek Šedivý

Tamara Morozová

Barbora Garzinová

Michael Kubečka

Pavel Divín

SMETANOVSKÝ OPERNÍ CYKLUS OSTRAVA 2024

BUĎTE U TOHO
S NÁMI!

Scéna Davida Baziky k inscenaci ČERTOVA STĚNA
Foto Martin Popelář

Souborné provedení Smetanova operního díla se na prkna Národního divadla moravskoslezského vrací po čtyřiceti letech a je v současné době jediným takto smělým projektem, který se snaží dnešnímu opernímu divákovi přiblížit všech osm mistrovských dokončených oper. Ty, kteří se rozhodnou jeden z cyklů navštívit, tak provede nejen skladatelovou operní tvorbou, ale částečně i operními dějinami.

Operní odkaz Bedřicha Smetany je totiž ojedinělý mimo jiné tím, že každá z jeho oper představuje originální inspiraci z dobového dění na poli hudebně-dramatické tvorby. Hned mistrova operní prvotina, *Braniboři v Čechách*, jsou historickou operou, v níž můžeme cítit silný odkaz na Giacomu Meyerbeera a jeho impozantní dramatické operní kusy, tzv. velké francouzské opery *Robert ďábel* (1831) a *Hugenoti* (1836). Druhou Smetanovou operou je *Prodaná nevěsta*, která si svou komikou a zároveň prvotřídním zpracováním nezadá s těmi

nejslavnějšími italskými buffami. Následuje *Dalibor*, blížíci se nejvíce k dobově známé a oblíbené estetice wagnerovského hudebního dramatu. Slavnostní tableau *Libuše* je pak mírným úkrokem od klasického pojetí opery – Smetanovým záměrem od počátku bylo, aby se toto dílo provádělo primárně u výjimečných příležitostí (jako bylo například otevření Národního divadla). Následující opus *Dvě vdovy* byl inspirovaný francouzským operním žánrem opéra comique. Smetana v něm vytvořil unikátní typ konverzační komedie na umělecké úrovni, k níž se v dobovém repertoáru jen těžko hledá ekvivalent. Děj zasadil do salonu, měšťanského prostoru, který nabízí příležitost zabývat se i tématem lidských citů a jejich opravdovosti. U podobného, citově zabarveného tématu zůstává i *Hubička* – prostonárodní opera, která se v době okupace stala symbolem „českosti“ a sloužila k udržení národního vědomí. Pro mnohé vrcholné Smetanovo

operní dílo *Tajemství* pak velmi lidsky pojednává o tom, co může způsobit absence komunikace mezi lidmi. Silné a nadčasové téma se přitom odehrává v kulisách maloměsta, které se tak díky Smetanovi opět dostává na divadelní prkna. Mistrovým operním epilogem je *Čertova stěna*, která po hudební stránce již předznamenává stylové změny, jež se pak naplno rozvinou ve dvacátém století. Pestrost operních děl, jež nám Smetana po sobě zanechal, nemá ve srovnání s jinými autory té doby obdoby. Věříme, že i to je jeden z pádných důvodů, proč má smysl se k jeho operám vracet i v jednadvacátém století. (bs)

HUDBA, JAZYK CITŮ,
SLOVO MYŠLENKY

„Na otázku, kdo byl a je Bedřich Smetana, odpoví pravděpodobně alespoň ta část dotazovaných, kteří prošli nějakým druhem vzdělání, frází: ‚zakladatel moderní české národní hudby‘. Při pokusu zjistit něco dále, například, která díla napsal, dostaneme nejspíše odpověď Prodanou nevěstu či Vltavu, respektive Mou vlast. Méně uspějeme s otázkou, která díla jste slyšeli nebo viděli? Užijeme-li slova samotného Smetany, ‚hudba, jazyk citů, slovo myšlenky‘, můžeme s jistým zjednodušením říci, že většina dotazovaných se opírá spíše o myšlenky, které mohli někde slyšet nebo si přečíst. Tak jako kdybychom neviděli malbu, ale jenom si o obraze něco přečetli, tak je to i s hudebním dílem, které v první řadě spočívá v hudbě samotné. Proto je velmi záslužné a hodno ocenění uspořádání cyklu, v němž budou uvedeny kromě Libuše scénicky všechny Smetanovy opery a divák tak bude mít ojedinělou příležitost prožít Smetanovu operní tvorbu tak, jak je to nejdůležitější a nejautentičtější – totiž jako díla, která jsou především ‚jazykem citů‘, nikoli z hlediska hudby vyprázdněnou slovní formulací.“

Prof. Marta Ottlová, muzikoložka,
spoluautorka publikace *Bedřich Smetana a jeho doba*

Projekt Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024 je realizován s finanční podporou statutárního města Ostravy.

Pod záštitou primátora statutárního města Ostravy
Mgr. Jana Dohnala a hejtmana Moravskoslezského
kraje Jana Krkošky, MBA.

OSTRAVA!!!

SMETANOVSKÝ OPERNÍ CYKLUS OSTRAVA 2024

První kompletní uvedení cyklu zahájíme symbolicky v den 200. výročí Smetanova narození:			
BRANIBOŘI V ČECHÁCH	2. 3. 2024	HUBIČKA	7. 3. 2024
PRODANÁ NEVĚSTA	3. 3. 2024	TAJEMSTVÍ	8. 3. 2024
DALIBOR	4. 3. 2024	ČERTOVA STĚNA	9. 3. 2024
DVĚ VDOVY	6. 3. 2024	LIBUŠE	10. 3. 2024
Druhé kompletní uvedení cyklu završíme symbolicky v den 140. výročí Smetanova skonu:			
BRANIBOŘI V ČECHÁCH	4. 5. 2024	HUBIČKA	9. 5. 2024
PRODANÁ NEVĚSTA	5. 5. 2024	TAJEMSTVÍ	10. 5. 2024
DALIBOR	6. 5. 2024	ČERTOVA STĚNA	11. 5. 2024
DVĚ VDOVY	7. 5. 2024	LIBUŠE	12. 5. 2024

Bedřich Smetana (1824–1884)

BRANIBOŘI V ČECHÁCH

Zpěvohra o třech jednáních z roku 1863

Fotografie z původní inscenace (2016) – Jakub Tolaš (Jan Tausendmark), Igor Loškár (Oldřich Rokycanský), František Zahradníček (Volfram Olbramovič), Martin Gyimesi (Junoš), Jan Vacík (Jíra) a sbor opery NDM
Foto Martin Popelář

Libreto Karel Sabina (1813–1877)

Hudební nastudování **Jakub Klecker**
Dirigent **Jiří Habart / Jakub Klecker**
Režie **Jiří Nekvasil**
Scéna **Petr Matásek**
Kostýmy **Zuzana Bambušek Krejzková**
Asistentka výtvarnice kostýmů **Tereza Ujevičová**

Pohybová spolupráce **Jana Tomsová**
Sbormistr **Jurij Galatenko**
Dramaturgie **Juraj Bajús, Eva Františáková**

Obsazení:

Michael Kubečka / David Szendiuch (Volfram Olbramovič), **Jiří Miroslav Procházka / Roman Vlkovič** (Oldřich Rokycanský), **Martin Gyimesi / Martin Javorský** (Junoš), **Martin Bárta / Pavel Divín** (Jan Tausendmark), **Petr Leviček / Václav Morys** (Varneman), **Luciano Mastro / Gianluca Zampieri** (Jíra), **Tamara Morozová / Veronika Rovná** (Ludiše), **Barbora Garzinová / Anna Nitrová** (Vičenka), **Šárka Hrbáčková / Michaela Zajmi** (Děčana), **Martin Gurbal / Jan Štáva** (Kmet), **Petr Urbánek / Erik Ondruš** (Biřic)

Dále účinkuje sbor a orchestr opery NDM – koncertní mistři **Jan Šošola a Lucie Staňková** – a balet NDM

Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Obnovené premiéry 22. a 24. února 2024 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

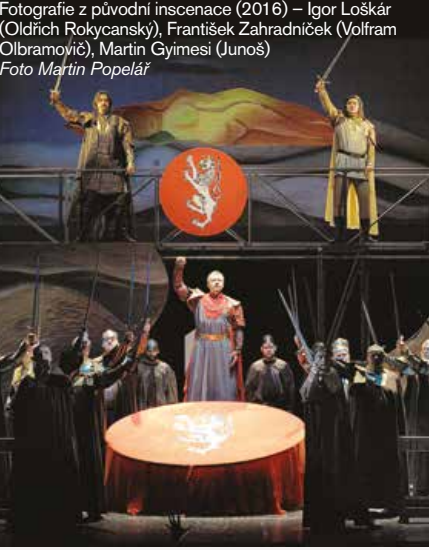
V únoru se na jeviště Divadla Antonína Dvořáka po bezmála sedmileté odmlce vrací první opera Bedřicha Smetany *Braniboři v Čechách*. Přestože dílo představovalo zlomový moment pro vývoj české opery, jeho cesta na divadelní prkna nebyla jednoduchá, což je osud, který jej provází dodnes.

Vznik této opery úzce souvisel s vyhlášením soutěže o nejlepší českou operu. Hledalo se dílo, které by postavilo české umění na roveň s jinými národy a jehož prostřednictvím by se pozdvihla také česká národní identita. Tyto ideje, blízké Smetanovu přesvědčení, že je nutné prezentovat zejména české umění, a ne jen přebírat opery z jiných zemí, tedy stály v zárodku *Braniborů*. Kvůli nestabilní situaci nejen v zákulisí soutěže, ale i ve společnosti vůbec se slíbené provedení vítězného díla (kterým se nakonec skutečně stali právě *Braniboři v Čechách*) odsunulo o téměř tři roky. Než se dočkal jeho premiéry, stihl

Smetana téměř dokončit svou další operu, *Prodanou nevěstu*. *Braniboři* se nakonec poprvé na jeviště podívali až v lednu roku 1866, a přestože libreto Karla Sabiny je dodnes považováno za mírně problematické (což se často řeší několika dramaturgickými škrtky), po hudební stránce je opera dodnes oceňována, zvlášť když uvážíme, že šlo o Smetanovu operní prvotinu.

Dodnes se mluví o několika zásadních momentech, pro které jsou *Braniboři* významným a stále životným dílem. Zaprvé: Smetana dokázal, že i dějiny českého národa mohou přinést nosné náměty hodné

Fotografie z původní inscenace (2016) – Igor Loškár (Oldřich Rokycanský), František Zahradníček (Volfram Olbramovič), Martin Gyimesi (Junoš)
Foto Martin Popelář

uměleckého zpracování. Zadrugé: zásadní „postavou“ opery je český lid, jehož hlas Smetana svěřil bohatě obsazenému sboru, což z něj dělá nejen komentátora dění, ale i skutečnou, až fyzicky hmatatelnou sílu. Mohutné sborové scény jsou jedním z charakteristických prvků opery. Zatřetí: jsou v ní zpracovány motivy pro českou hudbu typické, a přece její ráz není lokální. Naopak; *Braniboři*, byť šlo o Smetanovu úplně první operu, jsou díky náročnosti obsazení i hudební vehemenci dodnes přirovnávání k velkým francouzským operám. Pro národní identitu tehdejších Čechů šlo o vydatnou vzpruhu.

*Nejsme více chudina!
Přišla naše hodina!
Žebráků už v Praze není,
jsme si rovni, chlap i pán!*

Téma, které v dobách historizujícího 19. století působilo atraktivně a nosně, už je dnes pro nás snad přeci jen trochu vzdálené. Základní myšlenky ale zůstávají v platnosti: vzepření se násilí okupantů a snaha o demokratické vyslechnutí každého, bohatého i chudého; přesvědčení, že každý má právo na svůj hlas a vyjádření názoru. Právě tyto zdánlivě samozřejmé principy se však již několikrát v našich moderních dějinách nehodily panující diktatuře – ať už šlo o německou okupaci za 2. světové války, nebo o období po invazi vojsk Varšavské smlouvy. Není asi překvapením, že právě v těchto dobách byla opera vybízející k boji za vlastní národ nemilosrdně zakázána. Dodnes jsou *Braniboři* nejméně uváděnou Smetanovou operou, což může potvrdit i bezmála čtyřicetiletá odmlka na operní

Fotografie z původní inscenace (2016) – Kristýna Vylíčilová (Ludiše), Marianna Pillárová (Vičenka), Lenka Čermáková (Děčana)
Foto Martin Popelář

scéně NDM; po inscenaci z roku 1979 se dílo na repertoáru opět objevilo až v roce 2016 v souvislosti s připravovaným Smetanovským operním cyklem Ostrava 2024. Nyní se v obnoveném nastudování opět vrací.

Tuto operní historickou fresku, která byla skutečným milníkem nejen ve Smetanově tvorbě, ale především v historii české moderní opery, uvedeme stejně jako v roce 2016 v hudebním nastudování **Jakuba Kleckera** a v režii **Jiřího Nekvasila**. Tato inscenace *Braniborů* je zároveň poslední realizovanou scénickou výpravou významného českého scénografa **Petra Matáska** (17. 4. 1944 – 25. 7. 2017). Jeho scénické řešení je ve svém základu malířské. Obraz české kopcovité krajiny, tlumočený tvaroslovím ležících siluet ženských aktů. Krajina, krásná žena, okouzlující svou krásou, nabízí bezpečí domova, přívětivé spočinutí ve svém náručí. Ale v příběhu

opery též krajina devastovaná, pleněná a pustošená. Malířský rozměr scénografie evokuje taky divadelní estetiku druhé poloviny devatenáctého století, kdy opera vznikla. Malba zde však nevytváří jednoduchou divadelní iluzi, ale je dále fragmentována. Prostor je trvale rozdělen technicistní lávkou, dělicí svět na ovládající a ovládané. A ti se v příběhu často střídají. I další scénické prvky, povětšinou nesoucí více významů, se proměňují ve sledu dramatických situací. Symbolika, v níž je ženství spojováno jednak s přírodou, jednak s vlastí, koresponduje nejen s estetikou 19. století, ale i s vnímáním samotného Smetany. Nelze zde nezpomenout přání vepsané do jednoho z jeho dopisů, které vznikly během pobytu ve Švédsku: „**Žij blaze, má nadevše milovaná vlasti, má krásná, velká, jediná vlasti! V Tvém klínu bych rád spočinul, Tvá půda je mi posvátná.**“ (bs; jn)

Debuty v NDM:

Michael Kubečka jako Volfram Olbramovič

Ve zpěvu se vzdělával zprvu soukromě u Jaroslava Horáčka a poté u Pavla Horáčka. Na Pražské konzervatoři studoval u Romana Janála, konzervatoř absolvoval ve třídě Jiřího Kubíka. Hostuje na několika českých operních scénách a dlouhodobě spolupracuje s Komorní operou Praha a s Dětskou operou Praha. Koncertně vystupoval s Filharmonií Bohuslava Martinů a Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu. K jeho rolím patří mj. Gottardo (*Straka zlodějka*), Paolo Albiani (*Simon Boccanegra*), Basilio (*Lazebník sevillský*), Melitone (*Síla osudu*), Král (*Aida*) nebo Kecal (*Prodaná nevěsta*).

Tamara Morozová jako Ludiše

Sopranistka slovenského původu Tamara Morozová je absolventkou HAMU v Praze a také několika mistrovských kurzů. Je rovněž laureátkou Mezinárodní pěvecké soutěže Antonína Dvořáka, získala také řadu tvůrčích stipendií a od roku 2017 se pravidelně objevuje na divadelních prknech. V jejím repertoáru najdeme například Krasavu (*Libuše*), Taťanu (*Evžen Oněgin*), První dámu (*Kouzelná flétna*), Agátu (*Čarostřelec*) nebo Cizí kněžnu (*Rusalka*). Věnuje se také interpretaci a popularizaci komorní písně; je zakládající členkou a předsedkyní Lieder Society, z. s.

Barbora Garzinová jako Vičenka

Mezzosopranistka Barbora Garzinová vystudovala zpěv a interpretaci staré hudby na Katedře varhanní a historické interpretace JAMU v Brně. Je absolventkou řady mistrovských pěveckých kurzů wagnerovského tenoristy Petera Svenssona ve Vídni a české sopranistky Heleny Kaupové v Praze. Sólově účinkovala v mnoha barokních projektech u nás i v zahraničí. V letech 2009–2019 byla členkou operního sboru Národního divadla Brno. Jako sólistka se zde představila rolí Kate Pinkerton v Pucciniho opeře *Madama Butterfly* v režii Jiřího Nekvasila a jako Pepík v Janáčkových *Příhodách lišky Bystroušky* v režii Jiřího Heřmana.

DANIEL DVOŘÁK

(*5. 2. 1954 Praha)

Životní jubileum slaví v prvním únorovém týdnu scénograf **Daniel Dvořák**, a protože je podepsán pod celou řadou výrazných výprav i v našem divadle, připojuje se ke gratulacím také Národní divadlo moravskoslezské!

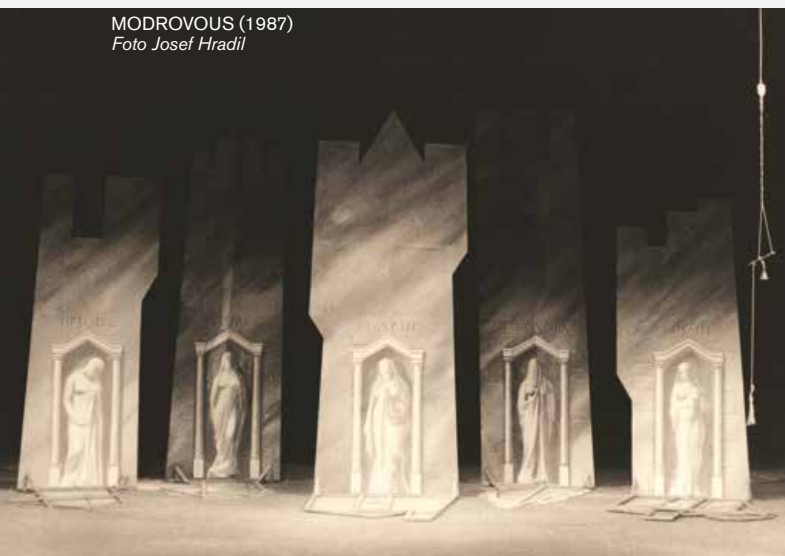
Akademický architekt a absolvent studia scénografie u profesora Josefa Svobody se v Ostravě poprvé představil výpravou k operetní inscenaci *Modrovous* v režii Ctibora Drmely roku 1987. V průběhu devadesátých let následovalo dalších pět inscenací napříč soubory: činohra (*Revizor*, 1997), opera (*Fidelio*, 1990; *Arabella*, 1992; *Broučci*, 1995) a balet (*Coppélia*, 1990).

A na tomto místě považuji za důležité

připomenout další, tentokrátě půlkulaté výročí.

Dne 2. února 1989, tedy před 35 lety a tři dny před 35. narozeninami Daniela Dvořáka, měl v Praze v Malostranské besedě svou světovou premiéru kompletní fragment opery Josefa Berga *Provizorní předvedení opery Johannes doktor Faust*, uvedený pod stručným názvem *Faust*. Touto premiérou jednak zahájila svou činnost Opera Furore – opera, která nebrzdí – jednak započala má dodnes trvající spolupráce s Danielem Dvořákem jako scénografem, ale i jako spoluzakladatelem několika původních divadelních projektů. Opera Furore byla ten první. Když jsme

si chtěli dělat operní divadlo podle svých představ, museli jsme si zřídit soubor! A tak to šlo a běželo dál. V nové době nám byla v polovině roku 1990 po úspěšném konkurzu svěřena spící Komorní opera Praha. Na jejím základě vznikla Opera Mozart. Vedle úspěšných komorních inscenací na Novotného lávce jsme od roku 1992 realizovali pravidelné letní stagiony ve Stavovském divadle, kde jsme postupně inscenovali všech pět posledních vrcholných oper Wolfganga Amadea Mozarta. Po úspěšném konkurzu byl Daniel Dvořák jmenován ředitelem tehdy samostatné Státní opery Praha, já zde zastával pozici uměleckého šéfa, dramaturga a režiséra.

MODROVOUS (1987)
Foto Josef Hradil

BROUČCI (1995)
Foto Josef Hradil

ŽIVOT PROSTOPÁŠNÍKA (2012)
Foto Martin Popelář

A roku 2002 byl Daniel jmenován ředitelem pražského Národního divadla a já šéfem opery. Tam jsme setrvali do roku 2006. A pochopitelně jsme po celou tu dobu společně tvořili. Mezi lety 2007–2012 byl Daniel Dvořák ředitelem Národního divadla Brno. A od té doby je scénografem a architektem na volné noze.

Za těch 35 let naší spolupráce jsme společně vytvořili přes 80 inscenací pro Operu Furore, Operu Mozart, Státní operu Praha, Národní divadlo, Národní divadlo Brno. Pracovali jsme opakovaně i na zahraničních operních scénách. Nejvíce v Německu (Trier, Hamburg, Erfurt, Rheinsberg, Rostock, Düsseldorf, Regensburg), ve Francii, Irsku, Norsku, Itálii, Lotyšsku, Slovinsku. Ale také ve Slovenském národním divadle v Bratislavě. V Argentině jsme ve slavném divadle Teatro Colón v Buenos Aires nastudovali v jihoamerické premiéře *Příhody lišky Bystroušky* Leoše Janáčka.

A naše spolupráce pokračuje od roku 2012 zcela logicky i zde v Ostravě. K dnešnímu datu již je to celkem 12 inscenací. V poslední době se Daniel Dvořák podílel na dvou úspěšných baletních inscenacích (*Louskáček – Vánoční koleda* a *Labutí jezero*) s Yourim

Vámošem. V současné době připravuje Daniel pro naše divadlo scénickou výpravu nové inscenace Janáčkových *Příhod lišky Bystroušky* s izraelským režisérem a choreografem Itzikem Galilim. A my již pomalu začínáme pracovat na inscenacích pro příští sezónu. Pořád nás to baví, s každou novou inscenací začínáme znova, od nuly. Hledáme společně ten nejlepší divadelní jazyk pro nejsilnější vyznění díla, teď a tady. Rádi stále vstupujeme na neznámá, dosud neprobádaná území, otevíráme nové prostory a světy.

Celoživotně fascinováni a vyživováni magickou silou divadla.

Tvůrčí aktivity Daniela Dvořáka přesahují rozměr naší spolupráce. Velkolepé muzikálové projekty, architektura, výstavní projekty...

Danieli, děkuji za těch tvořivých, pravda někdy velmi náročných 35 let společné spolupráce. Stálo to za to! Moc se těším na další! A hlavně: Všechno nejlepší!

Srdečně Tvůj

Jiří N.

ZÁSNUBY VE SNU (2022)
Foto Martin Popelář

KÁTA KABANOVÁ (2012)
Foto Martin Popelář

TŘI PŘÁNÍ aneb VRTKAVOSTI ŽIVOTA (2015)
Foto Martin Popelář

UVEDLI JSME

Miloš Horák (Rarach) a členové baletu NDM (Pekelné příšery)
Foto Martin Popelář

Bedřich Smetana (1824–1884)

ČERTOVA STĚNA

Komicko-romantická opera o třech dějstvích z roku 1882

Libreto Eliška Krásnohorská (1847–1926)

Hudební nastudování
Dirigent **Marek Šedivý**
Josef Kurfiřt / Marek Šedivý
Režie **Jiří Nekvasil**
Scéna **David Bazika**
Kostýmy **Marta Roszkopfová**
Pohybová spolupráce **Gianvito Attimonelli, Jana Tomsová**
Sbormistr **Jurij Galatenko**
Dramaturgie **Juraj Bajús, Daniel Jäger**

Obsazení:
Martin Bárta / Jiří Brückler (Vok Vítkovic),
Kateřina Jalovcová / Anna Nitrová (Záviš),
Luciano Mastro / Martin Šrejma (Jarek),
Livia Obručník Vénosová / Veronika Zampieri (Michálek),
Veronika Kaiserová / Kristýna Kůstková (Katuška),
Martin Gurbaľ / Josef Škarka (Beneš),
Miloš Horák / František Zahradníček (Rarach)

Dále účinkuje sbor a orchestr opery NDM – koncertní mistři **Jan Šošola** a **Lucie Staňková** – a balet NDM

Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Reprízy 16. 1. (18.30), 9. 3. (18.30), 11. 5. (18.30) a 29. 5. 2024 (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

*Jak spanilý to nad Vltavou hrad!
A nivy kolem – jeden květný sad,
a lidé dobří – vše jak živá báj;
toť vpravdě ráj!*

Poslední dokončenou operou Bedřicha Smetany je *Čertova stěna* na libreto Elišky

Krásnohorské. Od *Braniborů v Čechách*, tedy mistrovsky prvotiny, ji dělí téměř 20 let. V době jejího vzniku trpěl již Smetana velkými zdravotními problémy, spjatými s hluchotou, a úzkostně trýznivé myšlenky hodlal zapudit prací na komické opeře. S jasným zadáním a prosbou o libreto, které by akcentovalo zejména komickou stránku, se obrátil na Krásnohorskou, která v té době měla již za sebou dvě libreta k jeho předchozím operám: *Hubičce* a *Tajemství*. Ani pro zkušenou literátku však tento úkol nebyl snadný. Svou sílu totiž necítila v odlehčených tématech a měla značné obavy, zda skladatelovo zadání bude schopna naplnit. První těžkosti nastaly už

Ve smyslu jednoho z cílů Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024 – vytvoření nové generace interpretů smetanovských rolí – v obnoveném nastudování této inscenace debutovala značná část pěveckého obsazení: Livia Obručník Vénosová, Veronika Rovná, Jorge Garza, Gianluca Zampieri, Martin Šrejma, Veronika Kaiserová, Kristýna Kůstková, Josef Škarka, František Zahradníček a Miloš Horák. Svědčí to mimo jiné o tom, že poslední Smetanovo operní dílo potkal podobný osud jako to první (*Braniboři v Čechách*): řídkost uvádění má za následek absenci sólistů a sólistek, kteří by měli dané role na repertoáru. To se díky oběma nastudování pro tento výroční cyklus změnilo a interpreti teď objevují krásu Smetanova operního díla a možnosti, které jim jeho sólové party skýtají. Nezbyvá než doufat, že se Smetanovský operní cyklus stane rovněž inspirací pro další operní domy – ať už u nás, či v zahraničí – k novým inscenačním ztvárněním.

při volbě námětu, který by tvořil dějovou osu příběhu. Nakonec se inspirovala životními osudy příslušníků šlechtického rodu Rožmberků, které pak propojila s fantastickými prvky pověstí z oblasti Povltaví.

Po hudební stránce je *Čertova stěna* v rámci skladatelovy tvorby zcela mimořádným úkazem. Vedle inspirace wagnerovskou estetikou je na první poslech patrné, že v jeho hudebním jazyku dochází ke značné proměně. Posun k harmonicky velmi odvážným a rozvolněným postupům můžeme z dnešního pohledu označit za zárodky hudebního smýšlení typického pro začátek 20. století. Zjevná je též inspirace folklorem a zároveň zabarvení v duchu „mefistofelovské“ tematiky. Způsob zpracování těchto motivů prozrazuje Smetanův dávný a hluboký obdiv k tvorbě i k osobnosti skladatele a klavírního virtuosa Ference Liszta, autora *Faustovské symfonie* nebo *Mefistofelovských valčíků*. Stejně jako všechny Smetanovy pozdní opery – počínaje *Dvěma vdovami* – pracuje i *Čertova stěna* s motivem lásky rozkvetlé v pozdním věku. Za zmínku bezpochyby stojí pozoruhodné doznání Elišky Krásnohorské, že při koncipování postavy Voka čerpala inspiraci v životním osudu samotného Bedřicha Smetany. (bs)

KRISTÝNA KŮSTKOVÁ
JAKO KATUŠKA

Sopranistka Kristýna Kůstková je absolventkou Akademie múzických umění v Praze a také magisterského programu na univerzitě Mannes School of Music v New Yorku. V USA měla možnost vystoupit na pódii, jakými jsou Weill Recital Hall v proslulé Carnegie Hall či Union Club v rámci Mannes Sounds Festival. Věnuje se též koncertní činnosti nejen v České republice, ale například i v Itálii či Německu. Pravidelně spolupracuje se souborem Barocco sempre giovane, s Václavem Hudečkem, se spolkem Run OpeRun a hostuje v Národním divadle v Praze, v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích či v Divadle J. K. Tyla v Plzni.

HRAJEME PRO VÁS

Viktor Ullmann (1898–1944)

ROZBITÝ DŽBÁN

Jednoaktová opera z roku 1942

CÍSAŘ ATLANTIDY aneb Odepření smrti

Jednoaktová opera z roku 1944

Libreto *Rozbitého džbánu* Viktor Ullmann podle stejnojmenné komedie Heinricha von Kleista (1777–1811) z roku 1806

Libreto *Císaře Atlantidy* Viktor Ullmann a Franz Peter Kien (1919–1944)

Reprízy 31. 1. (18.30) a 7. 4. 2024 (15.00) v Divadle Antonína Dvořáka
Mimořádné uvedení 4. 2. 2024 (19.00) ve Stavovském divadle v Praze

Realizováno v koprodukcí s Národním divadlem v rámci projektu Musica non grata s podporou Velvyslanectví Spolkové republiky Německo Praha.

Národní divadlo

Uvádíme v českém překladu s českými a anglickými titulky

Rok české hudby se v Národním divadle moravskoslezském ponese do značné míry v duchu smetanovském, avšak je záhodno připomenout, že v opeře NDM jsme nastolili ještě jednu, neméně důležitou dramaturgickou řadu vztahující se k oslavě české hudby. Je jí cyklus Opery tereziánských skladatelů, jehož druhým příspěvkem se stalo spojení dvou jednoaktovek těšínského rodáka **Viktora Ullmanna**, jednoho z mimořádných skladatelských talentů ztracených během 2. světové války za ostatními dráty koncentračních táborů. Ostravská premiéra inscenace děl *Rozbitý džbán* a *Císař Atlantidy aneb Odepření smrti* se uskutečnila v únoru 2023 a v aktuální

sezóně nás čekají jen tři její reprízy: dvě na domovské scéně Divadla Antonína Dvořáka (**31. ledna** v 18.30 a **7. dubna** v 15.00) a jedna v pražském Stavovském divadle (**4. února** v 19.00). Inscenace je totiž realizována v koprodukcí s Národním divadlem v rámci projektu Musica non grata s podporou Velvyslanectví Spolkové republiky Německo Praha. V Praze se nyní inscenace představí poprvé.

Režisérem obou vždy společně v jednom večeru uváděných jednoaktovek je slovinský režisér **Rocc**. Ten našel v těchto dvou původně nesouvisejících a na sobě nezávisle vzniklých operách stmelující linku: fungování mezilidských vztahů i systémů a jejich zneužitelnost. Zatímco *Rozbitý džbán* komentuje úpadek justice, *Císař Atlantidy* je tvůrčím vyobrazením politických her, které často končí válečným konfliktem. Dirigentem obou oper bude **Jakub Klecker**, v hlavních rolích se ve Stavovském divadle představí Boris Prýgl, Martin Gurbaľ, Jorge Garza, Anna Nitrová a další. Libreta obou jednoaktovek do češtiny pro naši inscenaci přeložil **Jaromír Nohavica**.

Neklidný Středoevropan Viktor Ullmann

V rámci snah o ukotvení Ullmannova uměleckého odkazu v širším kulturním povědomí se uskutečnila během prvního ročníku těšínského hudebního festivalu Ullmannovské slavnosti životopisná výstava, v níž se muzikoložka Magdalena Živná, spoluzakladatelka a programová ředitelka festivalu, pokusila slovem i obrazem připomenout klíčové okamžiky a fáze života a tvorby skladatele Viktora Ullmanna. První prezentace této výstavy proběhla v listopadu 2018 v českotěšínské Čítárně a kavárně Avion Díky ochotě

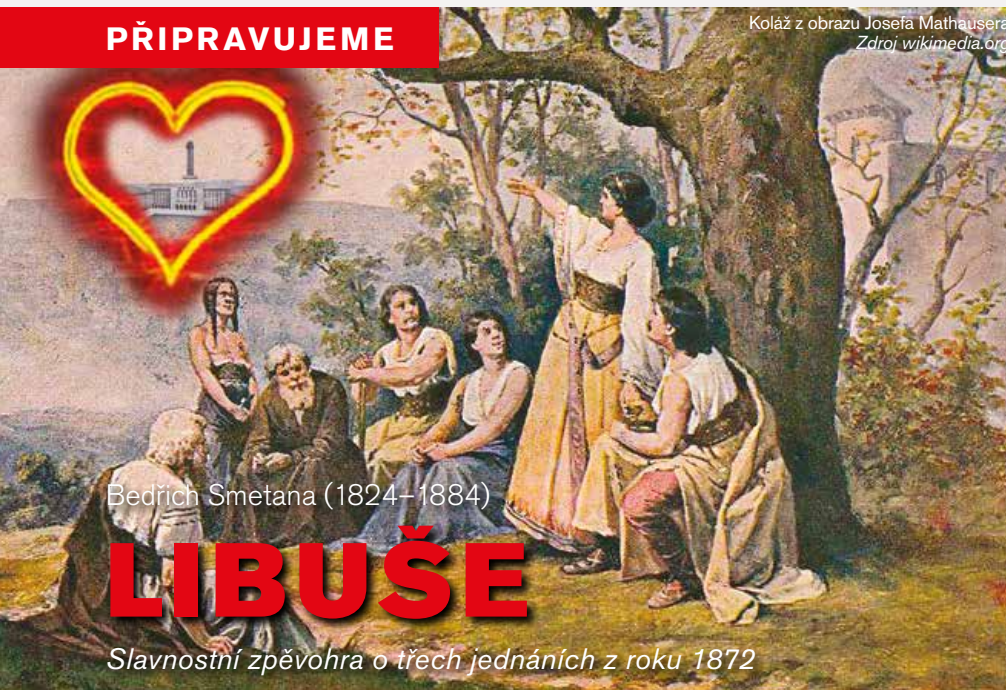
Vojtěch Šembera (Služebník), Urszula Kulesza (Druhá služebná),
Doubravka Součková (Eva), Boris Prýgl (Walter), Michaela Zajmí
(Pani Marta Rullová), David Nykl (Adam), Jorge Garza (Licht),
Roman Viković (Vít Tümpel), Josef Moravec (Ruprecht)
Foto Martin Popelář

autorky i pořadatelů festivalu byly výstavní texty i obrazový materiál poskytnuty NDM, jež nyní vydává unikátní publikaci s cílem přiblížit divákům fascinující životní příběh skladatele. Publikace s názvem **Viktor Ullmann – neklidný Středoevropan** byla vydána ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín a projektem Musica non grata, a to u příležitosti uvedení dvou Ullmannových operních děl *Rozbitý džbán* a *Císař Atlantidy aneb Odepření smrti* v rámci druhého dílu dramaturgického cyklu NDM Opery tereziánských skladatelů. Křest trojjazyčné publikace (v níž texty najdete v češtině, němčině i polštině) proběhne v únoru a kniha pak bude k zakoupení v e-shopu a v pokladně NDM. (bs)

viktor ullmann
neklidný
středoevropan

Publikaci VIKTOR ULLMANN – NEKLIDNÝ STŘEDOEVIROPAN můžete zakoupit v e-shopu i v pokladně NDM

Bedřich Smetana (1824–1884)

LIBUŠE

Slavnostní zpěvohra o třech jednáních z roku 1872

Libreto Josef Wenzig (1807–1876) v českém překladu Ervína Špindlera (1843–1918)

Dirigent **Robert Jindra**
Scénická realizace **Jiří David,**
Martin Dostál

Obsazení:

Mária Porubčinová (Libuše), **Svatopluk Sem** (Přemysl ze Stadic), **Martin Bárta** (Chrudoš od Otavy), **Richard Samek** (Štáhlav na Radbuze), **Peter Mikuláš** (Lutobor z Dobroslavského Chlumce), **Jiří Hájek** (Radovan od Kamena Mosta), **Petra Alvarez Šimková** (Krasava), **Monika Jägerová** (Radmila) a další

Dále účinkuje **Pražský filharmonický sbor** a **Janáčkova filharmonie Ostrava**

Dílo je nastudováno v koprodukcí s Janáčkovou filharmonií Ostrava a Pražským filharmonickým sborem pro uvedení kompletního cyklu Smetanových oper – Smetanovský operní cyklus Ostrava 2024

Uvádíme v českém originále s českými a anglickými titulky

Koncertní uvedení 10. března 2024 v 18.30 hodin a 12. května 2024 v 15 hodin v Divadle Jiřího Myrona

V pořadí čtvrtou operou Bedřicha Smetany se stala *Libuše* – dílo vystavěné okolo mýtu o bájně kněžně schopné věštít budoucnost, moudré ženě, která svým způsobem symbolizuje sílu a potenciál vlasti. Ještě předtím, než začal Smetana dílo komponovat, avizoval, že nepůjde o operu klasického ražení, nýbrž o „slavné

tableau“ neboli hudebně-dramatické dílo určené výlučně k slavnostním příležitostem. *Libuše* od začátku vznikala se záměrem „doprovodit“ korunovací Františka Josefa I. českým králem. Ke korunovací nakonec nikdy nedošlo, ale Smetana premiéru věnoval jiné mimořádné a slavnostní příležitosti: otevření Národního divadla. Zde zazněla *Libuše* v obou případech: poprvé v roce 1881 a stejně tak po požáru u znovuvotevení v roce 1883.

Stejně jako u Smetanovy předchozí opery – u *Dalibora* – libreto skladateli ke zhudebnění nabídl spisovatel a libretista Josef Wenzig. Přestože Wenzig byl horlivým propagátorem české kultury i českého jazyka, vzhledem ke svému původu a vzdělání tvořil v němčině. Pro Smetanu bylo nezbytné nechat libreto přeložit do češtiny, a to ještě před začátkem samotné kompoziční práce. Tento úkol byl svěřen dnes již prakticky neznámému Ervínu Špindlerovi, novináři, básníkovi, spisovateli, překladateli a politikovi, který stál již za českým libretem k *Daliborovi* (jež na Smetanovu žádost rovněž přeložil z Wenzigova původního, německého originálu). Námět nového libreta vycházel ze slavné legendy o kněžně Libuši, příběhu představeného v *Kosmově kronice* a následně zejména v *Rukopise zelenohorském*. Pověsti o Libuši se v devatenáctém století těšily velké oblibě a zpracování tohoto syžetu bylo jasnou a logickou reakcí na potřeby měšťanské společnosti, která ve snaze o budování pevné národní identity akcentovala a heroizovala zejména ta dějinná témata, která mohla být inspirací pro aktuální společenské a politické dění a podtrhovat oprávněnost idey české státnosti.

Síla a význam mytické kněžny Libuše byly pro zmíněné účely ideální a operní zpracování

této látky směřuje právě ke zdůraznění její zejména symbolické funkce. Dramaturgická linka kolem hlavní hrdinky je spjata takřka výlučně s osudem vlasti, s její přítomností i budoucností, příběh opery se však odehrává jinde. Celkový ráz díla je spíše obřadně klidný a diváka nevtahuje do přehnaně dramaticky vypjatého dění.

Právě specifická charakteristika tohoto díla je důvodem, proč v rámci blížícího se Smetanovského operního cyklu *Libuše* vyčleňujeme a obě dvě uvedení tohoto cyklu jí završíme. Není asi dílo, které by bylo silnějším odrazem vlasteneckých snah otce české hudby a opery. Jedná se o skutečný vrchol onoho romantického úsilí vykresat z českého národa to nejlepší. Oslavou budiž i jeho mimořádné provedení (opět – jen a pouze pro tuto konkrétní příležitost), v němž NDM spojí síly s Janáčkovou filharmonií Ostrava a s Pražským filharmonickým sborem. Ačkoli půjde o koncertní předvedení, v duchu Smetanova záměru „živého obrazu“ scénickou realizaci vytvoří renomovaný český výtvarník Jiří David ve spolupráci s kurátorem a režisérem Martinem Dostálem. Dílo hudebně nastuduje a obě představení bude dirigovat hudební ředitel Opery Národního divadla Robert Jindra a v pěveckém obsazení se představí sólista Národního divadla Svatopluk Sem, Martin Bárta nebo Mária Porubčinová, která v roli Libuše poprvé stane na prknech NDM. (bs)

MÁRIA PORUBČINOVÁ
V TITULNÍ ROLI

Mária Porubčinová je jednou z vynikajících mladých slovenských vokálních umělekyní reprezentujících vysokou úroveň slovenské vokální školy. Zpěv vystudovala na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě, svůj talent rozvíjela i absolvováním mistrovských kurzů u významných pěveckých osobností a účastí na mnoha mezinárodních soutěžích. Na jevišti se poprvé představila v roce 2005 v Janáčkově divadle v Brně jako Dvořákova Rusalka. Koncertovala v České republice, v Polsku, Itálii, Německu, Rakousku, v Nizozemsku a USA.

Činohra

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2023/2024

Michael Frayn (1933)
BEZ ROUCHA
Sardinky, na scéně!
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Jaroslav Kořán
Premiéra 11. listopadu 2023 v Divadle Jiřího Myrona

William Shakespeare (1564–1616)
RICHARD III.
Až bude po nich, sklídím, co jsem zasel
Režie: Ivan Krejčí
Překlad: Martin Hliský
Premiéra 13. ledna 2024 v Divadle Jiřího Myrona

Neil Simon (1927–2018)
ZTRACENÍ V YONKERS
A která rodina je normální?
Režie: Janusz Klimsza
Překlad: Pavel Dominik
Česká premiéra 20. ledna 2024 v Divadle Antonína Dvořáka

Florian Zeller (1979)
PRAVDA
... a vztahy, to nejde dohromady
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Michal Zahálka
Premiéra 15. března 2024 v Divadle „12“

Eurípides (asi 480 př. n. l. – 406 př. n. l.)
MÉDEA
Z lásky, nebo z nenávisti?
Režie: Jakub Šmíd
Překlad: Petr Borkovec a Matyáš Havrda
Premiéra 27. dubna 2024 v Divadle Antonína Dvořáka

Tomáš Dianiška (1984)
DEN ZÚTOVÁNÍ
Kam se to řítíme?
Režie: Piotr Ratajczak
Světová premiéra 4. května 2024 v Divadle Jiřího Myrona

Kamila Hladká (1981) –
Norbert Závodský (1985)
HORNICKÉ VDOVY
Chlapů je milion, ten váš je jeden
Režie: Václav Klemens
Česká premiéra 18. června 2024

Činohra NDM je na Facebooku:
Činohra Národního divadla moravskoslezského

Činohra NDM je na Instagramu:
cinohrandm

BEZ ROUCHA – Kateřina Breiská (Flavia Brentová / Belinda Blairová),
Petra Kocmanová (Paní Clackettová / Dotty Otleyová),
Robert Finta (Roger Tramplemain / Garry Lejeune)
Foto Martin Kusyn

REPERTOÁR ČINOHRY (LEDEN – ÚNOR 2024)

Michael Frayn
BEZ ROUCHA
Režie: Vojtěch Štěpánek
25. 1. (18.30), 1. 2. (18.30), 8. 2. (18.30), 15. 2. (18.30)

Terrence McNally – David Yazbek
DONAHA! (Hole dupy)
Režie: Pavel Šimák
5. 1. (18.30), 24. 2. (18.30)

Tomáš Svoboda
GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů
Režie: Tomáš Svoboda
30. 1. (18.30), 25. 2. (16.00)

Miloš Forman – Jaroslav Papoušek – Ivan Passer – Tomáš Svoboda
HORÍ, MÁ PANENKO
Režie: Tomáš Svoboda
6. 2. (18.30), 16. 2. (18.30) – derniéra

Stefan Zweig – Vojtěch Štěpánek
MARIE ANTOINETTA
Režie: Vojtěch Štěpánek
27. 1. (18.30), 17. 2. (18.30)

William Shakespeare
MARNÁ LÁSKY SNAHA
Režie: Roman Polák
4. 1. (18.30), 24. 1. (18.30)

Henrik Ibsen
NORA
Režie: Pavel Gejguš
28. 1. (15.00), 13. 2. (18.30), 21. 2. (18.30)

Alena Kastnerová
O LÍNĚ BABIČCE
Režie: Tomáš Jirman
23. 1. (10.00) – pro školy, 3. 2. (17.00)

Nikolaj Vasiljevič Gogol
REVIZOR
Režie: Vojtěch Štěpánek
11. 2. (16.00)

William Shakespeare
RICHARD III.
Režie: Ivan Krejčí
13. 1. (18.30), 18. 1. (18.30), 23. 1. (18.30), 7. 2. (18.30), 22. 2. (18.30)

Ferdinand von Schirach
TEROR
Režie: Tereza Řihová
23. 2. (19.00)

Andrzej Saramonowicz
TESTOSTERON
Režie: Vojtěch Štěpánek
9. 2. (18.30)

Neil Simon
ZTRACENÍ V YONKERS
Režie: Janusz Klimsza
20. 1. (18.30) – česká premiéra, 23. 1. (18.30) – první repríza, 26. 1. (18.30), 10. 2. (18.30), 14. 2. (18.30), 28. 2. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

ÚVODNÍK ŠÉFA ČINOHRY

V režii Janusze Klimszy se nádherných hereckých příležitostí chopí především Alena Sasínová-Polarczyk, Kamila Janovičová, Vít Roleček a Robert Finta. Oba tituly tvoří špičku světové dramatické literatury a jsem si jistý, že s pány

Shakespearem a Simonem budete v té nejlepší společnosti.

Vojtěch Štěpánek

Dámy a pánové,

v lednu nás čekají dvě premiéry. Nejprve zásadní politické drama *Richard III.*, které už stovky let fascinuje čtenáře i diváky otevřenou zákeřností hlavního hrdiny, který dává publiku nahlédnout až na dno své temné duše. Hra pro nás geniálně odhaluje mechaniku strachu a teroru, která odjakživa dobře a spolehlivě slouží k budování totalitních režimů. Proč svět nedokáže čelit maniákům?

Následují *Ztracení v Yonkers* Neila Simona. Nejhranější americký autor všech dob (našemu publiku znám například díky titulům *Apartmá v hotelu Plaza* či *Hodný pan doktor*) označil tuto svou hru za vůbec nejlepší a také za ni získal Pulitzerovu cenu. Je s podivem, že tuto překrásně bolestivou, mnohovrstevnatou komedii uvádíme v české premiéře!

První čtená zkouška inscenace ZTRACENÍ V YONKERS – Kamila Janovičová, Vít Roleček a zezadu Robert Finta
Foto Martin Kusyn

UVEDLI JSME

Robert Finta (Roger Tramplemain / Garry Lejeune),
Petra Kocmanová (Paní Clackettová / Dotty Otleyová)
Foto Martin Kusyn

Michael Frayn (1933)

BEZ ROUCHA

Sardinky, na scénu!

Reprízy 25. 1. (18.30), 1. 2. (18.30), 8. 2. (18.30), 15. 2. 2024 (18.30) v Divadle Jiřího Myrona

V sobotu 11. listopadu 2023 uvedla činohra NDM svou první premiéru této sezóny, a sice nastudování hry Michaela Frayna *Bez roucha*. Tato světoznámá britská komedie z osmdesátých let minulého století už obletěla nejen svět, ale také leckterá jeviště českých divadel. Ostravskému publiku se představila poprvé. A jaké to bylo představení?

„Inscenace *Bez roucha* v režii Vojtěcha Štěpánka je jedním z nejlepších tuzemských zpracování tohoto díla,“ napsal v titulu recenze pro kulturní deník Ostravan.cz Ladislav Vrchovský. Ten dále píše:

„Režisér **Vojtěch Štěpánek** se pevně drží zásad platných pro žánr crazy komedie. V tomto žánru na jevišti převažují neverbální situace, klauniády, gagy a velká míra humorné nadsázky. Tyto zásady platí

n nejen pro fyzické jednání herců, ale také pro mluvní složku hereckých výkonů, často velmi fyzicky náročných.

Všechny shora vyjmenované žánrové podmínky jsou v představení uplatňovány beze zbytku všemi účinkujícími

Petra Kocmanová (Paní Clackettová / Dotty Otleyová),
Sára Erlebachová (Vicki / Brooke Ashtonová),
Vojtěch Johaník (Lloyd Dallas)
Foto Martin Kusyn

Petr Houska (Philip Brent / Šejk / Frederick Fellowes), Petra Kocmanová (Paní Clackettová / Dotty Otleyová),
Robert Finta (Roger Tramplemain / Garry Lejeune), Kateřina Breiská (Flavia Brentová / Belinda Blairová),
Vladimír Čapka (Selsdon Mowbray / Zloděj), Sára Erlebachová (Vicki / Brooke Ashtonová)
Foto Martin Kusyn

i režisérem. Z hereček a herců lze těžko někoho vyzdvihnout nad ostatní. Všichni hrají s obrovským nasazením, energie z nich do hlediště přímo sálá. (...)

Co se hlavně fyzického jednání týká, od začátku až do konce všemu, co se odehrává v hracím prostoru, vévodí **Robert Finta**, herec velmi pověstný akrobatickými schopnostmi a mimořádnou fyzickou energií. Finta v tomto případě odevzdává zatím nejlepší výkon mezi všemi, které na domovské scéně vytvořil. Vynikající jsou ve svých dvojediných rolích i **Petra Kocmanová**, **Sára Erlebachová** i **Kateřina Breiská**. Stejně tak přesně plní úkoly dané režisérem **Petr Houska**, který dokonce hraje tři postavy, **Vladimír Čapka**, **Jiří Sedláček** v roli jevištního technika Tima Algooda, **Vojtěch Johaník** v roli režiséra Lloyda Dallase a hostující **Magdaléna Kubatková**, hrající inspicientku Poppy Norton-Taylorovou.

Premiérové publikum odměnilo všechny účinkující dlouhým potleskem vestoje.“

Ladislav Vrchovský, Ostravan.cz
(pg)

Petr Houska (Philip Brent / Šejk / Frederick Fellowes)
Foto Martin Kusyn

William Shakespeare (1564–1616)

RICHARD III.

Až bude po nich, sklídím, co jsem zasel

Foto David Turecký

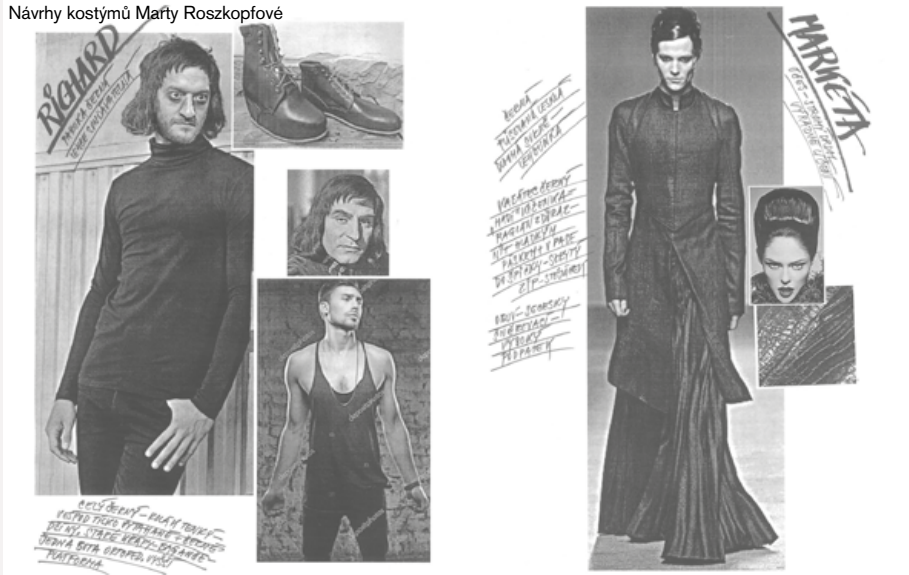
Premiéra 13. ledna 2024 v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona

Reprízy 18. 1. (18.30), 23. 1. (18.30), 7. 2. (18.30), 22. 2. (18.30) 2024 v Divadle
Jiřího Myrona

Překlad **Martin Hilský**
Režie **Ivan Krejčí**
Dramaturgie **Pavel Gejguš**
Scéna **Martin Šimek**
Kostýmy **Marta Roszkopfová**
Hudba **Ondřej Švandrlík**

Obsazení:
Petr Panzenberger, Martin Dědoch, Vladimír Čapka, Petr Houska, Petra Kocmanová, Sára Erlebachová, Kateřina Breiská, Jan Fišar, Tomáš Jirman,

Návrhy kostýmů Marty Roszkopfové

„Chmurná tvář války vyjasnila čelo
a kdo by sedlal obrněné koně,
z nichž nepřítelům tuhne v žilách krev,
když může hezky v kole hopsat s dámou,
zatímco loutna šimrá jeho chťič?
Já nebyl stvořen pro milostné hrátky,
v zrcadlech lásky nehledám svou tvář,
nahrubo ražen, láskou nedotčen,
nemám proč předvádět svou zpotvořenost
před krásnou potvůrkou, co kroutí zadkem.
Zlodějská příroda mi odepřela
působnou souměrnost a pěkný vzhled,
takže se belhám po tom krásném světě
jak zmrzačený, nehotový zmetek
jehož psi vítají štěkotem.
Já v době změkčilého kňouravého
míru se rozveselím, jen když slunce
vrhne můj vlastní zvrhlý stín, a já
pak můžu chválit vlastní ohyzdnost.“

William Shakespeare: *Richard III.*
v překladu Martina Hilského

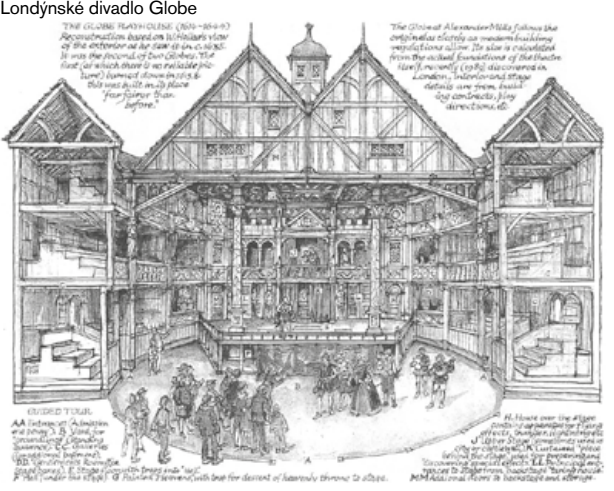
mu Anna spílá a sesílá na něj nejhorší
kletby, přetočit v námluvy a úspěšnou
žádost o ruku. A když takto výmluvný člověk
zaprodá svůj mrštný jazyk intrikám, osidlům
smrti a touze stoupat po mocenském
žebříku až na nejvyšší příčku, rozpoutá
vražedné běsnění, ve kterém se pění potoky
krve.

V Anglii zuřila válka rodů mezi Yorky
a Lancastery. Krev tekla proudem
a po nelítostném vraždění zůstalo mnoho
vdov, sirotek a matek ve smutku. Válka
však skončila vítězstvím jednoho z rodů
a konečně nastal mír. A zatímco ostatní
oslavují, Richard zůstává zachmuřen.
V době války osvědčil svou odvahu a um
odstranit z cesty všechny nepohodlné.
V době míru však nedokáže najít své místo
ve společnosti.

A tak si vévoda z Glostru ten „krásný
svět“ začne proměňovat k obrazu svému
v pokřivenou noční mýru. Rozsévá jedovaté

William Shakespeare na dobovém portrétu

Londýnské divadlo Globe

řeči a spustí další kola mordů. V době,
kdy se očekává mír a stabilita, vypuká
nová vlna násilí. Tentokrát však mnohem
horší, bratrovražedná. Slitování se sebou

navzájem neznají bratři ani bývalí přátelé.
Richard ve svých intrikách odmítá přestat,
dokud neodstraní z cesty i toho posledního
a nezíská královskou korunu.

První čtená zkouška – zleva výtvarnice kostýmů Marta Roszkopfová,
překladatel Martin Hilský a režisér Ivan Krejčí
Foto Martin Kusyn

David Garrick v roli Richarda III.
Zdroj Harris Brisbane Dick Fund, 1932

Tato Shakespearova tragédie vyniká
především pohledem do zákulisí moci
a jejích pravidel. Uchvátí bystrostí
Richardových proslovů a jejich prohnatostí.
Shakespearův květnatý jazyk v brilantním
překladu Martina Hilského je plný
překvapivých zvratů, a ačkoliv sledujeme
příběh krutého vraha, je fascinující
pozorovat spletité cestičky, jimiž naplňuje
své dábelské plány. V režii Ivana
Krejčího se představí v titulní roli Petr
Panzenberger. (pg)

V sobotu 13. ledna před premiérou se
můžete ve slavnostním sále Divadla
Jiřího Myrona těšit na **dramaturgický
úvod** k inscenaci, jehož se zúčastní
režisér inscenace **Ivan Krejčí**
a překladatel **Martin Hilský**.

GRATULUJEME

SEN NOCI
SVATOJÁNSKÉ
(1994)

ŠUMAŘ NA STŘEŠE
(1995)

ČERVENÝ A ČERNÝ
(1997)

TŘI SESTRY
(2001)

ANNA CÓNOVÁ / 70

TANČÍRNA ANEB
TANEČNÍ ČAJE
(2004)

RACEK
(2007)

POETICKÁ KAVÁRNA
(2022)

O LÍNÉ BABIČCE
(2023)

Foto Josef Hradil, Martin Kusyn

JANUSZ KLIMSZA A PAVEL DOMINIK

Nespoléhat na jistoty

První spoluprací našeho divadla s režisérem **Januszem Klimszou** byla v roce 1993 inscenace *Královský hon na slunce*. Od té doby zde vytvořil řadu pozoruhodných inscenací, ať už z pozice uměleckého šéfa, nebo kmenového režiséra činohry NDM. Jméno překladatele **Pavla Dominika** můžou ostravští diváci znát především z kultovního muzikálu *Donaha! (Hole dupy)*. Právě Dominikův překlad tohoto díla následně převedl do „ostravkovštiny“ Ostravak Ostravski. Tvůrčí cesty režiséra Klimszy a překladatele Dominika se již několikrát protnuly. Zatím naposled u inscenace *Ztraceni v Yonkers*. Nejen o ní byla řeč.

Slož mě něžně, Ted mě zabij, Sex, drogy a hafo prachů, to jsou jen některé z vašich divadelních setkání. Od koho obvykle přichází prvotní impuls ke spolupráci? A jak se zrodil nápad sáhnout zrovna po Neilu Simonovi a jeho hře Ztraceni v Yonkers?

Janusz Klimsza: Zrovna u prvních tří titulů jsem oslovil Pavla na základě přečtených synopsí. Bogosianovy monology (*inscenace* Sex, drogy a hafo prachů – *pozn. N. Z.*) jsem už měl režijně zažity v Polsku, kde jsem dělal supervizi pro kamaráda herce. Pokud jde ale o náš zatím divácky nejúspěšnější pokus, o *Deštivé dny* Keitha Huffa v Divadle Ungelt, prvotní byl Pavlův překlad...

Pavel Dominik: Ano, je to tak, díky šťastné náhodě jsem na hru narazil v divadelní recenzi deníku New York Times na londýnském letišti Heathrow. Impulzy ale bývají různé, často vycházejí z již hotových překladů, někdy ale přijde s nápadem – na první pohled třeba i položeným – sám Janusz. Nevím, jestli se nepletu, ale zdá se

mi, že dost záleží na tom, v jakém rozmaru se zrovna nachází ve chvíli, kdy mu osud přihraje do cesty zajímavý text. Přitahují ho autentické, nepančované emoce, když rána, tak na solar, ať je cítit až v poslední řadě. Jsem přesvědčený, že to, že oba pocházíme z Havířova, našemu srozumění hodně pomáhá.

Janusz Klimsza: Souhlasím. Jen douška k tomu, co bylo řečeno: nápad s dramatem *Lost in Yonkers* tady koluje už nějakou dobu. Jednak se nám líbil film, který podle něj vznikl, jednak – a zřejmě především – máme v souboru kolegy, kteří mohou být uvěřitelní v roli nezletilých kluků. K tomu douška číslo dvě: tato hra, jediná, za kterou Neil Simon obdržel Pulitzerovu cenu, je zároveň snad jediná, která nebyla přeložena do češtiny.

Pavel Dominik
Foto Dagmar Pavlíková

Pro překladatele se někdy jedno slovo může stát vektorem celého překladu. V tomto případě se ukázalo velmi podstatným dokonce jedno písmeno! Dlouho se váhalo mezi názvem Ztraceno v Yonkers a Ztraceni v Yonkers. Proč?

Pavel Dominik: Od začátku jsem prosazoval titul, pod kterým se hra uvádí, ale zároveň jsem se snažil porozumět argumentům pro alternativu s jednotným číslem středního rodu slovesa ztratit v přičestí trpném. Ano, zní to, jako by to řekl Karel Oliva (*český jazykovědec, bývalý ředitel Ústavu pro jazyk český – pozn. N. Z.*), ale aspoň si oprášíme gramatické termíny naší mateřštiny. Tvar „ztraceni“ jasně avizuje, že v ohnisku příběhu a jeho hlavními hybateli jsou lidské bytosti, s nimiž může divák snadněji navázat vztah, snadněji se dobere k tomu, co definuje a často předurčuje jejich jednání.

Neil Simon v jednom rozhovoru přiznal, že dílo Ztraceni v Yonkers považuje za svou nejlepší hru, protože je zároveň jeho nejhlubší hrou. Vnímáte to stejně?

Janusz Klimsza: Není to běžná „broadwayovka“, kterých byl Simon mistrem, v jistém ohledu i zakladatelem žánru. Je tu znát Simonův rukopis, řetězení bonmotů, několikapatrové pointy, ale vztahuje se více k proměně společenské i lidské krize v příležitost, která byla využita. K oněm malým vítězstvím, které promění život z očiště v kvetoucí zahradu.

Pavel Dominik: Neznám celé Simonovo dramatické dílo, abych to mohl posoudit, ale pravda je, že hra si mě podmanila, některé scény, či spíše monology mě naprosto uchvátily. A dojaly. Nezapomínejme na axiom: Neil Simon je světový autor, skvělý dramatik s neuvěřitelnou invencí a dokonale zvládnutým řemeslem. Proto by nemělo překvapovat, že zvládal nejen čisté komedie, ale že byl schopen napsat i skvostně strukturovanou tragédii s komediálními prvky. Která nejen vypráví příběh, ale zároveň vznáší nadčasové otázky. Například: „Jakou cenu jsme ochotni zaplatit za svobodu, za nezávislost? Stojí za to?“

Ta hra je iniciační v mnoha ohledech. Vzpomenete si na některé zásadní momenty, díky kterým se vaše uvažování o divadle a o světě zcela změnilo?

Pavel Dominik: No ty mi dáváš, Norberte... Zkusím pár slov, jak se mi budou honit hlavou. Uvažuji o nich léta, průběžně, trvale, můj pohled na divadlo se mění s časem, samozřejmě s věkem, přemýšlím o mezích stylizace, o důvěře či nedůvěře inscenátorů v jevištní realismus. Asi zde platí to, co v jiných oblastech

lidského života vůbec: míra, přiměřenost. A nezapomínat na interakci, či spíše jakési soubytí mezi jevištěm a hledištěm. Zpátky ale k tvé otázce: jestli zcela změnilo, to asi ne. Ovšem každé setkání s něčím, někým výjimečným v člověku zanechá stopu, a může to být i jenom jeden vjem, jeden obraz, který ho úplně rozhodí, což nemusí být jen tím, že autor předvedl něco nevidaného, ale třeba i důsledkem absence zkušeností, osobních zážitků, něčeho dávno proběhlého, takže už zapomenutého, ale taky důsledkem neschopnosti pojmout divadlo v jeho komplexnosti, historických souvislostech. Proto třeba ten údiv při sledování *Oresteie*, strhující verze Roberta Ickea v londýnském divadle Almeida, která mě utvrdila v přesvědčení, že na počátku každého dobrého divadla musí být tvůrčí představivost, a nikoli svévole.

Janusz Klimsza: Na škole to byly analýzy dramát od dvou významných režisérů, které se zachovaly v tištěné podobě. Jana Grossmana a především polsko-německého režiséra Konrada Swinarského. K tomu bych přidal četbu kultovního textu anglického režiséra Petera Brooka *Prázdný prostor*, skutečně iniciační knihy. Dalším podobným bodem přechodu bylo mě krátce působení jakožto externího pedagoga na ostravské konzervatoři. Tam ve mně dozrál pohled na herectví jako na ten nejpodstatnější element divadla. Což bylo prohloubeno pozdějším studiem materiálů o Actors studiu, slavné herecké škole v New Yorku.

Neil Simon v jednom z rozhovorů také řekl: „Problémem celé rodiny Kurnitzů ve hře Ztraceni v Yonkers je přístup matky, která svým dětem předává jedině: Cílem v životě není žít, ale přežít!“ Umí Janusz Klimsza žít? Ptám se na to v souvislosti s tvými cestovatelskými výpravami. Případá mi, že v některých případech volíš destinace, které si berou za úkol otestovat spíše to přežít.

Janusz Klimsza: Pravda je, že země jako Jemen nebo Benin nejsou zrovna relaxační destinace, na druhou stranu téměř naprostá absence turistů má něco do sebe. V Africe jsou místa, kde mladší generace neviděla bílého člověka. A jsou tam místa, kde se desítky let vedly tuhé boje, o kterých nemáme ani zdání. Několikrát jsem o fous minul nějakou občanskou válku nebo pokus o převrat, v řádu dnů. Naposledy loni v Čadské republice nebo v Tádžikistánu. Ale poznání těchto míst je k nezaplacení. Spousta věcí se děje jinak, než jak je do nás ukládají globální média. Cesty jsou koncentrovaným poznáním. Adrenalin k tomu patří, jak jinak.

Janusz Klimsza při práci na inscenaci NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY (2022)
Foto Martin Kusyn

Možná, že se mýlím, ale není i práce na překladu často koncentrovaným poznáním a adrenalinem zároveň?

Pavel Dominik: Poznáním a současně, ne-li výrazněji, sebepoznáním. Většinou jde o vzájemně se prostupující proces: doplňuji si vlastní obraz světa, ale při práci se zároveň opírám o sumu svého dosavadního poznání, svých znalostí a zkušeností. Jsou témata a žánry, které překladatelům s nedostatečnými životními zkušenostmi – řečeno eufemisticky – zrovna nesluší. Jak mluvit o bolesti, není-li prožita na vlastní kůži? Aspoň si to myslím. A nikomu to nevnučuji. A adrenalin? Jak kdy. Nejčastěji v situacích, kdy obtížný text vyvolá ctižádostivou touhu dokázat, že nic není nemožné.

Januszi, nelze si nevšimnout, jak často je téma nefunkční rodiny přítomné v tvých inscenacích. Je emocionální střet v rodinách tím, co tě hned při prvním čtení textu tak fascinuje? Nebo jde o podvědomý proces?

Janusz Klimsza: Zřejmě je to v tom postupujícím individualismu, i když konflikty v rodinách byly pochopitelně odjakživa. Celoživotní svazky jsou v současné době asi přeci jen vzácnější, rozhodně nejsou normou. Stejně jako široké mnohogenerační rodiny. Zásahy státu do života jedince, růst stresu, s tím i rostoucí agrese se musí odrážet v současných divadelních textech, pokud má divadlo zůstat obrazem světa.

Januszi, šestnáct let jsi součástí obřího kolosu jménem NDM. Po lednové premiéře jdeš na volnou nohu. Je to svoboda, výzva, nebo nejistota?

Janusz Klimsza: Všechno dohromady. Stále je to ale o práci. Především ale o potřebě změny. První věc jsem v NDM režíroval v roce 1993. To je už skutečně kus času. Spousta kolegů a kolegyně je

po smrti, i mladších než já. V jeden okamžik, jako spousta věcí to souviselo s dobou covidu, jsem pocítil potřebu více riskovat. Nespoléhat na jistoty. Zalehnout na břitvu okamžiku, jak říkají buddhisté.

Je něco, na co v souvislosti s ostravským (nejen naším) divadlem nelze nikdy zapomenout? Něco, co nedokážete dostat z hlavy?

Janusz Klimsza: Lidé. Zažil jsem v Ostravě krásnou dobu boomu ostravského divadla. Nemluví jen o našem divadle, týká se to stejně tak Bezručů i Arény. Devadesátá, nultá i desátá léta byla fenomenální svou energií. Teď se objevila nová, zajímavá divadla, Mír a Géčko (*Studio G – pozn. N. Z.*). To, že mohu pracovat i s nimi, беру jako velký dar. **Pavel Dominik:** Budu se opíčit, ale nedá se svítit. Poznal jsem tu spoustu skvělých lidí. Nezapomenu na přípravu ostravské verze muzikálu *Donaha! (Hole dupy)*, na zásadový, příkladně pevný postoj Jiřího Nekvasila v nešťastné kauze týkající se uvedení Wildeovy hry *Jak důležité je mít Filípa* v mém novém překladu, ani na žádnou z ostatních inscenací, o nichž padla zmínka na začátku. Jsem rád, že jako ostravský rodák a patriot mohu aspoň něco tomuhle místu vrátit. (nz)

Neil Simon (1927–2018)
ZTRACENÍ V YONKERS
A která rodina je normální?

Režie **Janusz Klimsza**
Překlad **Pavel Dominik**

Česká premiéra 20. ledna 2024 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

Reprízy 23. 1. (18.30), 26. 1. (18.30), 10. 2. (18.30), 14. 2. (18.30) a 28. 2. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

ALENA SASÍNOVÁ-POLARCZYK

A kruh se uzavřel

Novou posilou dámské šatny činoherního hereckého souboru se stala **Alena Sasínová-Polarczyk**. Pro ostravské diváky známá herecká osobnost, kterou v řadě předchozích sezón mohli vidat na jevištích Komorní scény Aréna (KSA) či Divadla Petra Bezruče (DPB). V minulé sezóně se také představila divákům Národního divadla moravskoslezského v roli habsburské panovnice Marie Terezie v inscenaci *Marie Antoinetta*. V letošní sezóně se představí ve velké úloze v inscenaci *Ztraceni v Yonkers* a také v *Hornických vdovách*. Položil jsem paní Aleně Sasínové-Polarczyk několik otázek týkajících se její dosavadní herecké a divadelní cesty.

Odkud pocházíte a jaká byla vaše cesta k divadlu? Co vás přivedlo k divadlu a vtáhlo na jeviště, jaké byly vaše začátky či první role?

Pocházím ze srdce Valašska, z Rožnova pod Radhoštěm. Z muzické rodiny. Hudební nástroje a hra na ně byly povinným vybavením. Četba knih, hlavně poezie, a následně recitace v soutěžních školních kláních. Od 7 let jsem byla součástí folklorního souboru Javořina, který spoluzakládal můj otec. Sólový zpěv s muzikou a vystoupení. A mnoho dalších esteticko-uměleckých zájmů. Tedy má cesta k divadlu byla nejspíš předurčena, do vínku mi bylo naděleno více talentů.

Kde jste studovala herectví a kdo vás vyučoval? A na koho vzpomínáte pro to, že byl pro vás v začátcích důležitý?

Herectví jsem absolvovala na Státní konzervatoři v Ostravě. Ve třídě Dagmar Veselé. Vnesla do mého profesního života hluboké vnímání divadelní estetiky a etiky a mraky citu. Noblesní dáma, na kterou si často vzpomenu. Ona byla velmi důležitou osobou v začátku. Hostování ve Státním divadle během studií, a také v Loutkovém. V režii Jana Kačera jsem „hrála“ větev stromu v jakési pohádce. Velmi poučné a edukativní... Vše.

Máte za sebou mnoho hereckých zkušeností, na ostravské mapě jste prošla několika divadly. Ohlédneme-li se zpátky, na kterých ostravských scénách jste působila?

Byla jsem všude! Jsem u divadla 45. sezónu! Začínala jsem v Těšínském divadle na přelomu let 1978/1979. Pak přišlo Státní divadlo v Ostravě. Následovalo angažmá u Bezručů. Poté Aréna, kde jsem odehrála šestnáct sezón, i s hostováním sedmnáct. Moje nejdelší angažmá. A kruh se uzavřel nástupem do NDM. Vzpomínám na absolutně každou etapu ve jmenovaných divadlech s láskou... a už také s velkou pokorou.

V NDM už jste tedy v angažmá byla dříve. Je to tedy návrat zpátky. Jaké bylo vaše předchozí působení v NDM?

Mé předchozí angažmá v NDM bylo neutrální. Byla jsem šťastná s kolegy, ale tehdejší šéf mne neviděl ve velkých úkolech... Zásadní pro mě byla role Maggie v legendární inscenaci Petera Gábora *Tanec na konci léta*. A poté, co mě Josef Janík vyzval, ať jdu hrát, jsem přestoupila k Bezručům. Tam jsem prošla jeho školou až na dřev a těžkými a velkými úkoly jsem nabrala vítr do plachet a snažila se uplatnit vše,

Alena Sasínová-Polarczyk v kultovní inscenaci *S NADĚJÍ, I BEZ NÍ* (KSA, 2012)
Foto Roman Polášek

Milan Šulc (Jack), Alena Sasínová-Polarczyk (Maggie), Anna Cónová (Agnes) a Veronika Forejtová (Kate) v inscenaci *TANEC NA KONCI LÉTA* (SDO, 1993)
Foto Josef Hradil

co ve mně vězí. *Antigonou* v *New Yorku*, titulní rolí, to začalo a pak už běželo. V archivu dohledáte celý můj bohatý repertoár.

Vnímáte rozdíl v přístupu k herectví podle toho, jestli hrajete v komornějším divadle, nebo na velkém jevišti, jako jsou právě scény NDM Divadlo Antonína Dvořáka nebo Divadlo Jiřího Myrona?

Přístup k herectví je pro mne jediný a jedno jest, v jakém prostoru hraju. Důležitý je pro mne především text. A pak režisér, se kterým souzním, a dramaturg, který ví všechno. Pak mohu hrát i na 5 m² (třeba v Márnici Divadla Petra Bezruče) skvosty jako Klimszovy *Prezidentky*, Janíkovu *Bernardu* anebo v Myronovi Tarantova heroického *Dona Juana*. Jevištní pravda, ponor do role, obsah a sdělení. Zpřítomnění a já v situaci. To mne zajímá. Je ale fakt, že v komorním prostoru miluju tu niternou

oddanost minimalismu gesta a nuance každého milimetru prožitku.

Velký ohlas a následně i ocenění vám vynesla hlavní role Josefy Slánské v inscenaci S nadějí, i bez ní. Inscenaci mimochodem nastudoval režisér Ivan Krejčí, který u nás brzy začne připravovat inscenaci Richard III. Jaká byla práce na této roli a inscenaci? A v čem si myslíte, že byla tak výjimečná?

Slánská: ta žena mnou prostoupila natolik, že se to nedá popsat několika větami. Ve hře nejde jen o osud jedné ženy, jde o reflexi hrůzných dějin československého komunismu a našich moderních dějin. Tom napsal výsostný text a režijní koncepce Ivana ho povýšila do extraligy divadelních inscenací posledních desetiletí. Práce na roli byla spalující. Náš kabaret byl mrazivě ničivý a mám naději, že burcuje myšlení a city

diváků, kteří *S nadějí* zhlédli, do morku kostí! Dodnes! Stále to trvá a morální a mravní marasmus vzkvétá a zlořád vládne čím dál víc a silněji!

Působíte také na Janáčkově konzervatoři v Ostravě jako pedagožka hereckého oboru. Jaké to je učit a vychovávat nové generace budoucích herců? Co vás na této práci baví a inspiruje?

Učím umělecký přednes, který navazuje na hlavní obor herectví, je jeho součástí. Mám na krku, ale ráda, asistenci výuky hlavního oboru u Petera Gábora. V uměleckém přednesu vedu studenty ke krásné literatuře, k touze pochopit a najít cestu k naší nádherné a bohaté mateřštině, kterou najdou právě v poezii a poetickém textu. Nutím je objevovat krásu jazyka, hloubku a smysl poezie pro jejich duši a osobní rozvoj a vývoj, klást si otázky, nebyť lhostejným, hledat smyslovost i smyslnost v poetickém tvaru. Cítit vyšší stavební řád ve strofě a verši, a přitom se pohybovat lehce a svobodně jako v próze či dramatu. Stále opakuji: Nermaluj, nericituj, ale sděluji! A hledáme spolu jevištní pravdu. Když se to podaří, jsem šťastná a velmi mne to baví.

Máte nějaké herecké sny či vytoužené role, které byste si ráda v NDM zahrála?

Herecké sny jsou sny. Mám ještě pár. Teď se fakt nesmírně těším na hru *Ztraceni v Yonkers* s Januszem a kolegy, a i na to, jestli se ztratíme, nebo najdeme.

Hru Neila Simona Ztraceni v Yonkers v režii Janusze Klimszy uvedeme v české premiéře 20. ledna 2024 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka. V této inscenaci můžete vidět herecké výkony nejen paní Sasínové-Polarczyk na vlastní oči. (pg)

Vítězslav Kryške (Saša), Alena Sasínová-Polarczyk (Anita) v inscenaci *ANTIGONA V NOVÉM YORKU* (DPB, 1994)
Foto Tomáš Cvančara

Jako Irina Arkadinová s Michalem Čapkou (Konstantin Treplev) v inscenaci *RACEK* (KSA, 2006)
Foto archiv KSA

Kamila Hladká (1981) + Norbert Závodský (1985)

Scénické čtení HORNICKÉ VDOVY

Autorka předlohy **Kamila Hladká**
Dramatizace a režie **Norbert Závodský**
Kostýmy **Marta Roszkopfová**
Hudební spolupráce **David Schreiber**

V hlavních rolích **Aneta Kaluža**
Klimešová, Marie Logojdová,
Sabina Muchová, Viktória Pejková
a **Alena Sasínová-Polarczyk**

FAJRONT!!!

V pátek 17. listopadu 2023 proběhlo
v řetězové šatně Dolu Michal scénické
čtení *Hornických vdov*. Diváci tak

měli možnost nahlédnout do vzniku
připravované inscenace, jejíž premiéra je
plánována na 18. června 2024 v Divadle
„12“ v režii Václava Klemense. Mezi hosty
výjimečného večera nechyběly také ženy,
jejichž osudy jsou v knize zachyceny,
autorka knižní předlohy Kamila Hladká,
historik a hudební publicista Martin
Jemelka, spisovatelka Karin Lednická
nebo básník, spisovatel a literární historik
Petr Hruška: „*Soudě podle toho, co
jsem viděl, vzniká představení svíravé
a herecké výkony (alespoň prozatím)
nesou překvapivou míru uvěřitelnosti
a důvěryhodnosti.*“

Přinášíme vám krátkou fotoreportáž
z výjimečného večera a ukázkou
z dramaturgie. (nz)

„Měl ve zvyku mi každý den připravit
čaj. Sedni si, napijeme se spolu. To
byl život ve dvou. Lidé si často myslí,
že v manželství je důležitá vášně,
ale nakonec se ukáže, že ze všeho
nejdůležitější je čaj. A ten že pak
nejvíce chybí.“

Aneta Kaluža Klimešová (Marcela), Alena Sasínová-Polarczyk (Olga),
Sabina Muchová (Marta) a Marie Logojdová (Květa)
Foto Maxim Bajza

Alena Sasínová-Polarczyk (Olga)
Foto Maxim Bajza

Viktória Pejková (Táňa)
a Aneta Kaluža Klimešová (Marcela)
Foto Maxim Bajza

Kamila Hladká, Ladislav Vrchovský a Martin Jemelka
Foto Maxim Bajza

balet

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2023/2024

Petr Iljič Čajkovskij (1840–1893)
LABUTÍ JEZERO
Libreto, choreografie: Youri Vámos
Premiéry 16. a 18. listopadu 2023
v Divadle Antonína Dvořáka

RAPSODIE BOHEMIA
Tři choreografové a tři čeští hudební
skladatelé v jedinečném večeru věnovaném
Roku české hudby
Choreografie: Justin Peck, Jana Burkiewiczová,
Viktor Konvalinka
Světová premiéra 11. dubna 2024
v Divadle Jiřího Myrona

OKNO
Choreografie: Jo Strömberg
Světová premiéra 18. května 2024
v Divadle „12“

Balet NDM je na Facebooku:
Balet Národního divadla moravskoslezského

Balet NDM je na Instagramu:
baletndm

LABUTÍ JEZERO – Maxwell Davies (Siegfried),
Eleonora Ancona (Odetta), Barnaby James Packham
(Alter ego Siegfrieda) a členky baletu NDM
Foto Sergei Gherciu

REPERTOÁR BALETU (LEDEN – ÚNOR 2024)

Léo Delibes
COPPELIA

Choreografie: Giorgio Madia
Hudební nastudování: Adam Sedlický
Dirigent: Maroš Potokár / Adam Sedlický
**27. 1. (18.30), 28. 1. (16.00),
10. 2. (18.30), 11. 2. (16.00)**

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Ohad Naharin
HORA

Choreografie: Ohad Naharin
**17. 1. (18.30), 19. 1. (18.30),
18. 2. (16.00), 20. 2. (18.30)**

Po představení
baletu HORA
17. a 19. ledna 2024
následuje beseda
s diváky v hledišti
DJM.

Petr Iljič Čajkovskij
LOUSKÁČEK

– VÁNOČNÍ KOLEDA
Choreografie: Youri Vámos
Hudební nastudování: Adam Sedlický
Dirigent: Jiří Habart / Adam Sedlický
**5. 1. (18.30), 6. 1. (18.30), 7. 1. (16.00),
11. 1. (18.30), 12. 1. (18.30), 13. 1. (18.30)**

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Půl hodiny
před každým
baletním představením
jsou pro vás připraveny
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK ŠÉFKY BALETU

Vážení a milí diváci,

máme za sebou náročné nastudování a úspěšnou premiéru **Labutího jezera**. Youri Vámos přinesl na jeviště vlastní adaptaci slavného baletu a jistě tím vyvolá protichůdné názory. Příběh však získal na dramatickosti a inscenace nabízí silný divadelní zážitek, což diváci ocenili potleskem ve stoje. Nenechte si ujít další představení **Labutího jezera** v březnu (15. a 17. března 2024) a v dubnu (25., 26. a 30. dubna 2024).

Rovněž bych ráda zmínila komický balet **Coppélia**, který přinese radost rodinám s dětmi, ale i dalším divákům všech věkových kategorií. Ten hrajeme 27. a 28. ledna a 10. a 11. února 2024. Aktuálnost tohoto pohádkového baletu můžeme vidět v emancipované roli ženských postav, které celý děj řídí. A tak zůstává **Coppélia** i dnes titulem zábavným a nadčasovým. Výrazové prostředky nezahrnují jen techniku klasického tance, ale i prvky akrobacie a grotesky a to vše propojuje krásná hudba Léa Delibese.

Neláká Vás v novém roce prověřit své vlastní zažitě pravdy? **Hora**, což je inscenace pohybující se mezi abstrakcí a vyprávěním, vyzývá diváky, aby prověřili své předsudky! Celovečerní dílo světového choreografa Ohada Naharina pro vás hrajeme v termínech 17. a 19. ledna

a 18. a 20. února 2024. Jedenáct tanečníků znovu rozehraje taneční fantazii na hudbu, kterou všichni dobře známe.

Smyslný a vášnivý balet **Carmen** máte možnost vidět naposled v této sezóně 1. března 2024 ve Stavovském divadle v Praze.

Výše zmiňované inscenace **Hora** a **Carmen** jsou přihlášeny do Soutěžní přehlídky současné tvorby Balet 2023, kterou vyhlašuje Asociace tanečních umělců České republiky. Jedná se o jakousi výstavní skříň českého tance,

tedy toho nejlepšího, co jednotlivé soubory mohou ukázat. Budeme doufat, že se proboujeme do finále nejlepších inscenací. Držte nám palce!!!

Vše nejlepší v novém roce Vám přeje soubor baletu NDM.

Lenka Dřimalová

LABUTÍ JEZERO – Shino Sakurada (Odetta), Hugo Fraresso (Siegfried)
Foto Serghei Gherciu

UVEDLI JSME

Petr Iljič Čajkovskij (1840–1893)

LABUTÍ JEZERO

Eleonora Ancona (Odetta), Maxwell Davies (Siegfried) a členky souboru baletu NDM
Foto Serghei Gherciu

**Reprízy 15. 3. (18.30) a 17. 3. (15.00),
25. 4. (18.30), 26. 4. (18.30) a 30. 4. 2024
(18.30) v Divadle Antonína Dvořáka**

Baletní premiéra v Národním divadle moravskoslezském: Labutí jezero známé i neznámé

Premiérový večer utvrdil mnohé v tom, že ani téměř sto padesát let po svém vzniku nepřestává „nejslavnější balet všech dob“ skýtat inspiraci pro nové interpretace a reimaginace, stejně jako zůstává pevně zakořeněn ve své tradici. (...)

Youri Vámos se však od tradičního pojetí vzdaluje a přináší nový, pro někoho možná překvapivý pohled na původní příběh i postavy. Jeho Labutí jezero není pohádkovým vyprávěním odtrženým od reality, ale sondou do lidského nitra, ve kterém se perou protichůdné pocity, přání a obavy. Oproti citlivosti

Hugo Fraresso (Siegfried), Shino Sakurada (Odetta)
Foto Serghei Gherciu

a emocionalitě stojí skutečný (a často krutý) svět, lidé z masa a kostí pohánění svými touhami, kteří dokážou křehkou duši pošlapat. Prince Siegfrieda tak nevidíme jen jako bezstarostného mladíka, ale

jako syna toužícího po lásce své matky, bloudícího v představách a provázeného stínem svého alter ega. (...)

S novou baletní premiérou přišlo jakési „hrábnutí“ pod povrch notoricky známého titulu a setření nánosu klišé a povrchnosti, které se na něm za ta léta usadily. Věřím, že pro mnohé to mohl být trochu šok (Kde je to Labutí jezero, jak ho známe?), ale zároveň se jednalo i o potřebný závan čerstvého vzduchu, který zajistí, aby klasika nezkostratěla. Jak se ale zdálo, ostravské publikum na nový pohled na klasiku přistoupilo a závěrečný potlesk nebral konce. A ať už se každý jeden divák rozhodl následovat postavy do hlubin jejich duše, nebo se nechat unášet estetickým zážitkem, měli možnost na vlastní kůži zažít, jak se život přiblížil baletu a balet životu.

Tereza Cigánková, Ostravan.cz

Scéna z 2. jednání
Foto Serghei Gherciu

Maxwell Davies (Siegfried), Maria Lovero (Odilie)
Foto Serghei Gherciu

LABUTÍ JEZERO

– ODETTA, NEBO SIEGFRIED?

Labutí jezero je synonymem žánru baletu a pro mnohé původcem generalizované představy vizuální podoby baleríny – tanečnice na špičkách, v bílém tutu a s labutím peřím na hlavě. *Balet je žena*, začalo hlasitě proklamovat 19. století ústy především mužských choreografů. Balet je žena, tvrdila jedna z nejprominentnějších postav oboru 20. století, otec amerického baletu George Balanchine. *Balet je pro holky*, ohruje nad oborem nos značná část euroamerické společnosti...

Romantismus, umělecký směr první poloviny 19. století, si v tanci vytyčil jasný ideál – nedosažitelnou, čistou, efemérní bytost, ke které se vztahuje a na niž chce dosáhnout, hádáte správně, mužský hrdina. Anebo to byla naopak dívka z masa a kostí, tu křehčí, tu stabilnější, vždy však objekt zájmu muže a milostných zápletek a trojúhelníků.

Muži je pak obdivovali, muži pro ně tvořili,

muži s nimi tančili, byli však z hlediska tanečního a choreografického pomalu, leč s jistotou upozadováni, aby mohla ženská hrdinka patřičně zazářit. Pak přišly italské primabaleríny s dosud nevídanou technikou a podmanily si divadla doma a postupně v celé Evropě, především pak v Petrohradě, kde jejich potenciál rozvíjel a plně podporoval **Marius Petipa**.

Baletní umění dalo ženám interpretkám prostor k vyjádření, k realizaci, k získání společenského uznání i postavení. Primabalerína konce 19. století si mohla diktovat, v čem vystoupí, s kým a za jakých podmínek. Co bude tančit, kdo jí variaci vytvoří a jaké její silné stránky bude pomoci choreografie zdůrazňovat.

Mužských tanečníků v té době začalo ubývat, řada divadel sice stále disponovala sólistou, ten byl klíčový pro příběh, mužské sbory však pomalu mizely, stejně jako postupně ubývalo mužských sólových

tanečních variací. Stále však existovaly výjimky – především Dánsko, které čerpalo z odkazu **Augusta Bournonvilla**, a Petrohrad, kde se o růst mužského tance postarali především baletní mistři jako **Christian Johansson** nebo **Enrico Cecchetti**.

Jakkoli mohl muž méně tančit, pořád byl podstatný z hlediska vyprávění baletních příběhů. Bez něj se děj nepohne z místa, žena a její osud dost často závisí na jeho rozhodnutí, není výjimkou, že je celý příběh nahlížen z jeho perspektivy, ergo je klíčové právě mužskému hrdinovi porozumět, pochopit jej a z pohledu diváka se s ním snad i do jisté míry ztotožnit.

Toho si začali zhusta všimnout tvůrci a choreografové 2. poloviny 20. století, kteří se rozhodli přistoupit k již do značné míry kanonizovanému baletnímu odkazu a jeho příběhy podrobit tu větší, tu menší revizi s jedním opakujícím se cílem – přidat jim mužskou perspektivu, protože bůhví, že té je v celosvětově patriarchální společnosti málo.

Labutí jezero jako symbol baletního světa se tak logicky stalo předmětem patrně největších diskuzí. **Saša Machov**, **John Cranko** nebo **Rudolf Nurejev** silněji a silněji prokreslovali princův charakter a pokoušeli se přidat mu na větší emocionalitě a psychologické hloubce.

John Neumeier *Labutí jezero* využil jako určitý odrazový můstek a propojil jeho příběh s osudy bavorského prince Ludvíka. V titulu *Iluze jako Labutí jezero* vedle korunního prince vystupuje rovněž postava Muže v černém, snad princovo alter ego, jež ho pronásleduje. Oidipovským komplexem svého Siegfrieda naopak opatřil na příklad **Mats Ek**. A **Matthew Bourne** svého ústředního hrdinu doplnil mužským labutím sborem a otevřenou otázkou homosexuality.

Proměna prince Siegfrieda je ve 20. století patrná. Z původně nekomplikovaného, extrovertního mladíka choreografické a režijní verze Maria Petipy a Lva Ivanova

Scéna z 2. jednání
Foto Sergei Gherciu

z roku 1895 (a z nerozvázného sobce první premiéry Václava Reisingera – 1877) se stává větší a větší melancholik naplněný nejistotami i sny, vedený romantickou duší i potenciálními psychickými potížemi, pátrající po opravdové lásce i objevení sebe sama.

Pokud přijmeme premisu, že 20. století v *Labutím jezeře* emancipuje Siegfrieda, není bez zajímavosti se podívat i na to, co se tedy paralelně děje s jeho ženským protějškem, tedy s Odettou. Ve verzích 19. století, a zejména u Petipy a Ivanova, z jejichž verze vychází evropská baletní tradice, je Odetta formována téměř výlučně svým romantickým citem k princovi. Nehnutě na něj čeká na hladině jezera. Na jeho rozhodnutí a na schopnosti udržet přes

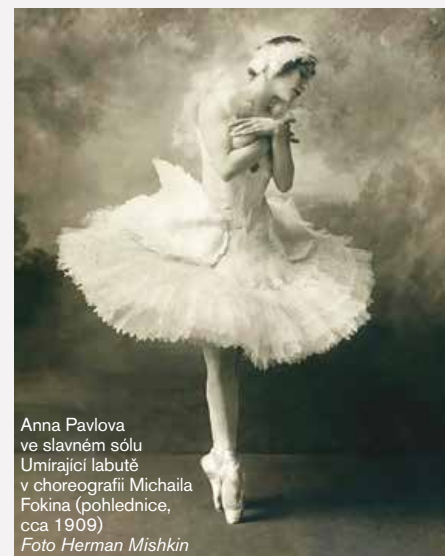
noc poměrně jednoduchý slib věrnosti závisí její další osud. Její síla tkví v hloubce citu, kterého je schopna, což z ní činí určitý archetyp (nejen) baletní hrdinky formované mužskými očima. Není však tak docela pasivní, její závěrečná sebevražda skokem do jezera je vědomým rozhodnutím a aktivním krokem uchopení vlastního osudu do svých rukou. Ne nutně proto, že by její život bez Siegfrieda neměl smysl, ale proto, že jeho zlomená přísaha definitivně zničila její naději a víru ve vysvobození.

Leží zde tedy obrovský a téměř neprozkoumaný Odettin (i Odiliin) potenciál a perspektiva příběhu viděná očima ženské (anti)hrdinky. Jedním z mála tvůrců, kteří přikročili k větší psychologizaci

a posunu právě princezny Odetty, byl třeba **Graeme Murphy**, v jehož *Labutím jezeře* pro Australský balet vidíme nešťastnou Odettu, jež je nucena sledovat svého snoubence a vbrzku manžela Siegfrieda, kterak flirtuje s baronkou von Rothbart, což ji přivede až na pokraj nervového zhroutení, jemuž se v závěru poddává.

Po celou historii baletu *Labutí jezero* jsou to však převážně muži, kteří jeho příběh vypráví, modifikují a obměňují. Mužský hlas hovořící za mužské postavy tedy máme. Mužský hlas hovořící za jím vytvořené postavy ženské rovněž. Možná bychom se ve 21. století mohli pokusit (nejen) *Labutí jezero* nahlédnout ženskými očima... (zr)

INZERCE

Anna Pavlova
ve slavném sólu
Umírající labuť
v choreografii Michaila
Fokina (pohlednice,
cca 1909)
Foto Herman MishkinMaxwell Davies (Siegfried), Eleonora Ancona (Odetta) – scéna ze závěrečného duetu ve 4. jednání
Foto Sergei Gherciu

H

HARMONIE

Vaše oči do světa klasické hudby

Jiný pohled na klasickou hudbu a jazz
rozhovory / seriály / komentáře / kritiky / analýzy / recenze nahrávek

www.casopisharmonie.cz

Speciální vydání 2023

TANEC A SLOVO

Objednávejte na
www.tanechniaktuality.cz

PRÁVĚ VYŠLO

DANCE AND WORDS

PŘIPRAVUJEME

RAPSODIE BOHEMIA

Tři choreografové a tři čeští hudební skladatelé
v jedinečném večeru věnovaném Roku české hudby

Nástěnná malba ve Wynwood Arts District
Foto archiv

Choreografie **Justin Peck,**
Jana Burkiewiczová,
Viktor Konvalinka
Hudba **Bohuslav Martinů,**
Zdeněk Liška,
Jaroslav Ježek,
Erwin Schulhoff

Světová premiéra 11. dubna 2024
v 18.30 hodin v Divadle Jiřího Myrona

Vivat Bohemia! Každé umělecké dílo vzniká v tak trochu bohémském rozpoložení jeho tvůrců, v tomto případě bytostně spjatých s nejlepším ryzí českou hudební tradicí. Vždyť právě naše Bohemia (země Koruny české) zrodila vskutku světoznámé skladatele, bohémy i klasiky, jejichž hudba se stala základem pro vznik nečekaných spojení, jež překvapí a jistě potěší široké publikum.

Komponovaný večer s názvem *Rapsodie Bohemia* je působivou fúzí hudebních stylů, do níž se promítnou kulturní kořeny a tvůrčí přístupy tří choreografů jedné generace. V jednotlivých částech inscenace nechybí

s legendárním souborem New York City Ballet, ve kterém v současné době působí jako stálý choreograf. V historii této instituce je druhou osobností, který tento titul získal. Vytvořil přes 50 tanečních děl – z toho více než 20 pro soubor New York City Ballet. Spolupracoval například na filmech Stevena Spielberga a Sofie Coppolové. Jeho taneční dílo *Heatscape* na hudbu Bohuslava Martinů bude v České republice uvedeno poprvé, ale v Americe si již své pevné místo vydobylo.

V druhé části složeného večera se představí dvě výrazné choreografické tváře českého současného tance – Jana Burkiewiczová a Viktor Konvalinka. **Jana Burkiewiczová** má za sebou několik úspěšných inscenací pod hlavičkou vlastního souboru Burki&com. Za choreografii

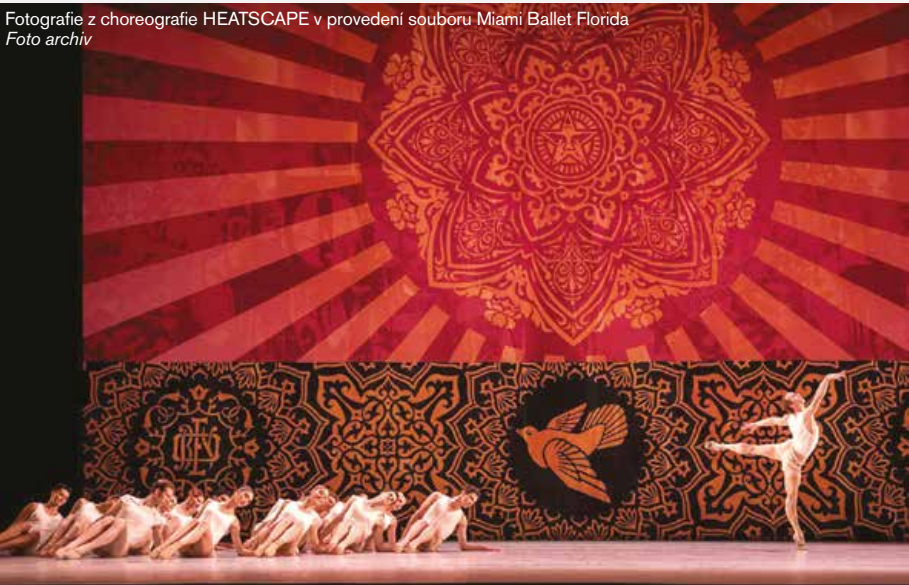
inscenace *Walls & Handbags*

pro soubor nového cirkusu Losers Cirque Company získala Cenu Divadelních novin v kategorii taneční a pohybové divadlo v sezóně 2014/2015. Inscenace *Ostrov!* získala nominaci na Cenu Divadelních novin, nominaci na Cenu Thálie

a na Cenách divadelní kritiky 2021 se umístila mezi pěti nejlepšími inscenacemi roku 2021.

Viktor Konvalinka je tanečník, choreograf, zakladatel skupiny DEKKADANCERS, bývalý první sólista Baletu Národního divadla v Praze. V rámci Soutěžní přehlídky současné taneční tvorby ČR 2011 získal s Tomášem Rychetským cenu Za humor v choreografii za dílo *Dekka pod dekou* v nastudování souboru Bohemia Balet. Je držitelem Ceny Thálie za rok 2015 v oboru balet za sólo v inscenaci *Decadance* choreografa Ohada Naharina. Na svém kontě má nespočet choreografií, jež jsou příznačné svou výraznou divadelností s prvky humoru a ironie. (Id)

Fotografie z choreografie HEATSCAPE v provedení souboru Miami Ballet Florida
Foto archiv

HEATSCAPE

Choreografie **Justin Peck**
Hudba **Bohuslav Martinů**
(Koncert pro klavír a orchestr č. 1, H 149)

IKARIE

Choreografie **Jana Burkiewiczová**
Hudba **Zdeněk Liška**

Choreografie s názvem *Ikarie* nechce být kopií legendárního českého sci-fi filmu z roku 1963 Ikarie XB 1, napínavého

Rozmanitost lidských vztahů a „teplota“ jejich vzájemného působení inspirovala amerického choreografa Justina Pecka k vytvoření vysoce virtuózního díla *Heatscape* (2015), jež je inspirováno také kvetoucí a neustále se měnící uměleckou čtvrtí Wynwood v centru města Miami na Floridě. Justin Peck našel inspiraci ve velkoplošných nástěnných malbách, které ji lemují. Společně s výtvarníkem Shepardem Faireyem (mezinárodně známým jako Obey Giant) spolupracoval na dekoraci na pozadí jeviště, která zachycuje nejen energii baletu, ale i onoho okamžiku, kdy Justin poprvé zažil inspirativní kouzlo umělecké čtvrti Wynwood Arts District.

příběhu o kosmické lodi Ikarie na cestě k souhvězdí Alfa Centauri. Tanec totiž nedokáže převyprávět tak konkrétní příběh. Půjde spíše o scénickou báseň, silnou vizuálně, hudebně a emotivně. Vychází zejména z mytologického smyslu slova, neboť Ikarie je místo plné radosti, štěstí a harmonie. V kontextu dnešní doby chce choreografka vytvořit ideální utopické místo, které je narušováno chybou z vnějšku. Inspiraci vidí zejména ve stylizaci obrazové a také v samotném žánru sci-fi.

ZDENĚK LIŠKA

(16. 3. 1922 Libušín – 13. 7. 1983 Praha)

**Mezinárodně uznávaný génius
filmové hudby**

Hudební skladatel Zdeněk Liška je podepsán pod desítkami titulů

BOHUSLAV MARTINŮ

(8. 12. 1890 Polička – 28. 8. 1959 Liestal, Švýcarsko)

**Jeden z nejvýznamnějších
skladatelů 20. století**

Hudební skladatel Bohuslav Martinů vytvořil na objednávku předních evropských a amerických interpretů své doby více než 400 děl ve všech žánrech instrumentální a vokální hudby. Po Smetanovi, Dvořákovi a Janáčkově čtvrtý z klasiků české hudby, patří k nejvýznamnějším skladatelům 20. století. Zásadním a trvalým přínosem je zejména jeho symfonická a operní tvorba.

československé kinematografie od 60. let minulého století. Jeho nezaměnitelný rukopis ocenili i režiséři filmů a respektovali ho jako komplexního spoluautora díla. Při komponování jak pro symfonický orchestr, tak pro dechovku, smyčce či klavír používal různorodé kombinace nejen nástrojů, ale i elektroniky nebo reálných zvuků. Jeho hudba provází oceňované filmy, jako jsou *Obchod na korze*, *Marketa Lazarová*, *Údolí včel*, *Spalovač mrtvol*, *Baron Prášil*, surrealistické filmy Jana Švankmajera, ale i seriály *Hříšní lidé města pražského* a *30 případů majora Zemana* s jeho parodií undergroundu (Bič boží) a samozřejmě mnoho dalších. Současný stoupající mezinárodní zájem o Liškovu osobnost potvrzuje jeho geniální různorodost.

ÚHEL POHLEDU

Choreografie **Viktor Konvalinka**
Hudba **Jaroslav Ježek,**
Bohuslav Martinů,
Erwin Schulhoff

Prostor, ve kterém nic není, jak se zdá, a vše může odbočit libovolným směrem...

JAROSLAV JEŽEK

(25. 9. 1906 Žižkov – 1. 1. 1942 New York, USA)

**Legenda české moderní
a taneční hudby**

Hudební skladatel, dirigent, hudební improvizátor, dramaturg a klavírista Jaroslav Ježek obdivoval jazz a spirituály černošských zpěváků. V roce 1928 začíná nejdůležitější etapa jeho kariéry – spolupráce s Osvobozeným divadlem J. Voskovce a J. Wericha. Komponuje písně a taneční skladby k jejich autorským hrám a řídí orchestr Osvobozeného divadla.

Jaroslav Ježek přinesl do české a československé populární hudby zcela nový a originální tvar a jeho hudba ke hrám Osvobozeného divadla postupem času zlidověla. Vyznačovala se svěžími melodickými nápady i harmonickou a rytmickou vynalézavostí.

ERWIN SCHULHOFF

(8. 6. 1894 Praha – 18. 8. 1942 Würzburg, Německo)

**Středoevropan, hudební experimentátor,
skladatel a klavírista**

Hudební skladatel a klavírista Erwin (Ervin) Schulhoff pocházel z německy hovořící pražské židovské rodiny. Byl otevřený všem uměleckým směrům své doby a jeho dílo prošlo mnoha stylovými proměnami: od pozdního romantismu přes impresionismus, expresionismus, dadaismus, neoklasicismus až po jazz nebo socialistický realismus. Hrál s rozhlasovým orchestrem i s orchestrem Jaroslava Ježka. Stal se uznávaným klavíristou a významným hostem festivalů Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu. Po okupaci Československa chtěl emigrovat do Sovětského svazu. Byl však v Praze zatčen a deportován do koncentračního tábora Würzburg v Bavorsku, kde zemřel na tuberkulózu.

MAXWELL DAVIES

V baletu musíte komunikovat srdcem

Maxwell Davies patří mezi nejmladší členy baletního souboru Národního divadla moravskoslezského. Přesto na něj v letošní sezóně čekala velká výzva v podobě ikonické role světového baletního repertoáru – jako Siegfrieda, mladíka s citlivou duší, ho můžeme vidět v originální verzi *Labutího jezera* choreografa Youriho Vámosa. Tím ale výčet Maxwellových tanečních úspěchů rozhodně nekončí, řadu jich ostatně stačil nasbírat už před přesunem do Evropy v angažmá baletního souboru ABC-Tokyo v rodném Japonsku.

Taneční vzdělání i první profesionální zkušenosti jste získal v Tokiu, nyní jste členem českého baletního souboru. Vidíte mezi japonskou a českou, potažmo evropskou taneční scénou zásadní rozdíly?

Musím říct, že určité rozdíly tu jsou. Respektuji japonské tanečníky, ale v Evropě mi všichni připadají otevřenější, včetně baletních mistrů a choreografů. Mají široký záběr a přehled, což je velmi inspirativní. Na rozdíl od evropských ansámbľů, kde se sejdou různé národnosti a osobnosti, tančí v japonských souborech z devadesáti procent Japonci. I díky svému angažmá v Ostravě jsem objevil úplně nový pohled a to mi pomohlo zlepšit se i po umělecké stránce. Mám pocit, že předtím jsem byl uzavřený v určité bublině.

Příležitosti v Ostravě na sebe nenechaly dlouho čekat. V letošní sezóně jste nastudoval roli Siegfrieda ve Vámosově verzi Labutího jezera, která se však od tradičního pojetí poněkud liší. Mohl byste říci, v čem?

Youri Vámos vidí Siegfrieda především jako velmi citlivou osobnost. Ptáme se tedy: Kdo je Siegfried a co vlastně prožívá? Kromě toho Youri ukazuje i vztah mezi Siegfriedem a jeho matkou a to, co se odehrává na pozadí původního příběhu: Řekl bych, že toto nastudování *Labutího jezera* je nové a osvěžující jak pro tanečníky, tak i pro diváky.

Předpokládám, že s novým pojetím přichází i nové nároky na tanečníky. Objeví se během zkoušení Labutího jezera něco, s čím jste vyloženě bojoval?

Ze začátku jsem bojoval s hereckým výrazem, který je v mé roli potřeba. Netančím jenom postavu šlechtice, ale hlavně mladého muže. Přesněji řečeno, jsem „dospělý Siegfried“, musím ale přesně vědět, jak se moje postava vyvíjí od začátku představení a kam směřuje. Zvládnout to všechno dohromady bylo těžké, ale teď už se v pocitech a motivacích Siegfrieda lépe orientuji, takže si to mnohem víc užívám.

Co dalšího si ještě na této inscenaci užíváte?

Musím přiznat, že se mi Vámosova verze *Labutího jezera* líbí víc než ta původní. Cítím se umělecky svobodnější a objevuji nové pozitivní pocity, které jsem předtím ve spojení s tancem neznal. Takže i přesto, že jde o náročnou inscenaci, hodně mi to dává.

Nejen v Labutím jezeře, ale i v dalších baletních titulech je zásadní souhra tanečních partnerů na jevišti. Co je pro vás nejdůležitější, aby tanec ve dvou dobře fungoval?

Komunikovat a navzájem se respektovat. Nebát se říkat věci a řešit případné problémy.

Každá partnerka je jiná, má jinou osobnost, styl hraní. Musíme se na sebe napojit a naučit se komunikovat srdcem, proto v baletu nejsou slova.

Jak probíhaly zkoušky s Yourim Vámosem a asistentkou choreografie Joyce Cuoco?

Oba jsou to úžasní umělci a byla pro mě čest s nimi pracovat. Youri změnil můj pohled na balet. Naučil mě, že je to mnohem víc než jen tanec. Často nám připomínal, abychom na chvíli zapomněli na techniku a byli sami sebou, abychom hledali rovnováhu mezi baletním a přirozeným pohybem, a především abychom vyprávěli příběh! Joyce je skvělá, hodně mi pomohla po psychické stránce – v mé roli je potřeba myslet a soustředit se na spoustu věcí a ona mi ukázala, jak na to.

Předpokládám, že příprava na roli se neodehrává jen na baletním sále, ale i mimo něj...

Ano. Já se například rád dívám na filmy a muzikály. Hodně to pomáhá, co se výrazu týče. Muzikál jsem sledoval, když jsem byl ještě v Japonsku. Japonci jsou totiž většinou trochu stydliví, neříkají, co by říct chtěli nebo jak to cítí, ale muzikál je v tomto otevřený. Rád čtu i knihy, protože díky nim zlepšuji svoji představitost.

Otázka na závěr: Co ještě bychom měli o Maxwella Daviesovi vědět kromě toho, že je tanečníkem?

Pravda je, že většinu času myslím na tanec (*smích*). Kromě toho bych ale rád lidi povzbudil k tomu, aby víc chodili do divadla a sledovali živé umění. V dnešní době je tolik možností zábavy, tolik impulzů v on-line světě, ale živé umění má něco, co jiná forma nenabídne. A možná taková zajímavost o mně: původně jsem chtěl hrát baseball, mám totiž rád sport a pohyb obecně. Ale nakonec vyhrál balet. To když mě táta vzal na baletní představení a já viděl, co všechno tanečníci zvládnou. (tc)

Maxwell Davies (Siegfried), Eleonora Ancona (Odetta) v baletu LABUTÍ JEZERO
Foto Serghei Gherciu

! muzikál

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2023/2024

Lionel Bart (1930–1999)

OLIVER!

Oblíbená muzikálová klasika pro celou rodinu

Hudba a libreto: Lionel Bart

Český text: Jiří Josek

Úprava a aktualizace českého textu: Michael

Prostějovský

Režie: Lumír Olšovský

Hudební nastudování: Marek Prášil

Choreografie: Denisa Komarov Kubášová

Uvádíme v licenci Music Theatre International,

www.mtishows.eu

Premiéry 5. a 7. října 2023

v Divadle Jiřího Myrona

Zdeněk Král (1971) – Marek David (1994) –

Tomáš Novotný (1985)

INTERVIEW

Měl to být obyčejný rozhovor

Režie: Marek David

Hudební nastudování: Jakub Židek

Světová premiéra 29. listopadu 2023

v Divadle „12“

Fred Ebb (1928–2004) –

Bob Fosse (1927–1987) –

John Kander (1927)

CHICAGO

Vraždy v rytmu jazzu

Muzikál vznikl na základě hry *Chicago* Maurine

Dallas Watkinsové

Překlad: Ivo T. Havlů

Režie: Gabriela Petraková

Hudební nastudování: Jakub Židek

Choreografie: Ladislav Cmorej

Uvádíme v licenci Concord Theatrical

Corporation

Premiéry 29. února a 2. března 2024

v Divadle Jiřího Myrona

Cyndi Lauper (1953) – Harvey Fierstein (1954)

KINKY BOOTS

Boty, které mění svět a možná i Ostravu!!!

Na základě filmové předlohy *Kinky Boots* studia

Miramax autorů Geoffa Deanea a Tima Firtha

Český text: Pavel Bár a Michael Prostějovský

Režie: Gabriela Petraková

Hudební nastudování: Jakub Židek

Choreografie: Ladislav Cmorej

Uvádíme v licenci Music Theatre International

(Europe) Ltd.

Česká premiéra 13. června a druhá

premiéra 15. června 2024 v Divadle Jiřího

Myrona

Muzikál NDM je na Facebooku:
Muzikál Národního divadla
moravskoslezského

Muzikál NDM
je na Instagramu:
muzikalostrava

INTERVIEW – Tomáš Savka (Moderátor), Veronika Boráková (Zpěvačka)

Foto Kristýna Junková

REPERTOÁR MUZIKÁLU (LEDEN – ÚNOR 2024)

Fred Ebb – Bob Fosse – John Kander
CHICAGO
Překlad: Ivo T. Havlů
Úprava českého překladu: Hana Nováková
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej,
Simona Machovičová
29. 2. (18.30) – premiéra

Zdeněk Král – Marek David – Tomáš Novotný
INTERVIEW
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
**4. 1. (19.00), 5. 1. (19.00), 18. 1. (19.00),
25. 1. (19.00), 30. 1. (19.00), 6. 2. (19.00),
22. 2. (19.00)**

Jiří Suchý – Jiří Šlitr
JONÁS A TINGL-TANGL
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
**12. 1. (19.00), 13. 1. (19.00), 26. 1. (19.00),
27. 1. (19.00), 7. 2. (19.00), 8. 2. (19.00),
20. 2. (19.00)**

Andrew Lloyd Webber – Don Black
LÍP SE LOUČÍ V NEDELI
Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
**23. 1. (19.00), 24. 1. (19.00), 15. 2. (19.00),
16. 2. (19.00)**

Juraj Čiernik – Ivan Vanko –
Brigita Cmuntová
O ZAJÍČKOVÍ ZAPOMNÍČKOVÍ
(z cyklu *Tajemství bludných balvanů*)
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Vlastimil Ondruška
28. 1. (16.00), 4. 2. (10.00), 11. 2. (10.00)

Lionel Bart
OLIVER!
Český text: Jiří Josek
Úprava a aktualizace českého textu:
Michael Prostějovský
Režie: Lumír Olšovský
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Joel Hána / Marek Prášil
Choreografie: Denisa Komarov Kubášová,
Lumír Olšovský
20. 1. (18.30), 21. 1. (16.00), 2. 2. (18.30)

Mel Brooks – Thomas Meehan
PRODUCENTI
Překlad a české texty: Adam Novák
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
6. 1. (18.30), 21. 2. (18.30)

Michael Kunze – Sylvester Levay
REBECCA
Český text: Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
13. 2. (18.30), 14. 2. (18.30), 17. 2. (18.30)

Stephen Sondheim – Hugh Wheeler
SWEENEY TODD
Dábel'ský lazebník z Fleet Street
Překlad: Hana Nováková
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Adam Sedlický
12. 1. (18.30)

Stephen Dolginoff
THRILL ME (Vzruš mě!)
Překlad: Hana Nováková
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
**9. 1. (19.00), 11. 1. (19.00), 17. 1. (19.00),
19. 1. (19.00), 1. 2. (19.00), 9. 2. (19.00),
10. 2. (19.00), 18. 2. (16.00), 24. 2. (19.00)**

Leonard Bernstein – Stephen Sondheim –
Arthur Laurents – Jerome Robbins
WEST SIDE STORY
Překlad: Jiří Josek
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Lucie Holánková
**14. 1. (16.00), 16. 1. (18.30), 3. 2. (18.30),
4. 2. (16.00)**

ÚVODNÍK ŠÉFKY MUZIKÁLU

Milí příznivci muzikálu,

naš muzikálový soubor si v letošní sezóně připadá jako na tobogánu. Má za sebou mimořádně náročnou a úspěšnou premiéru rodinného muzikálu *Oliver!* a komorní titul *Interview* v Divadle „12“. A jede se dál...

Na 29. únor jsme pro Vás připravili další muzikálovou klasiku v moderním hávu, a sice *Chicago*. Příběh nás zavádí do jmenované americké metropole 20. let minulého století. Tedy do pravé líně zločinu a novinářských senzací. Kabaretní hvězda Velma Kelly i sboristka Roxie Hart jsou souzeny pro

vraždu svých partnerů. Musí ale za každou cenu uniknout hrozcímu trestu smrti! Využívají proto služeb protřelého právníka Billyho Flynna, který ví, že pro verdikt není důležitá pravda, ale mínění tisku a veřejnosti.

Muzikál autorské dvojice John Kander a Fred Ebb a legendárního jazzového choreografa Boba Fosseho patří mezi vůbec nejúspěšnější tituly Broadwaye. A to i přesto, že v něm nespatříme jediného kladného hrdinu. *Chicago* je dnes na Broadwayi dokonce nejdéle uváděnou inscenací současnosti. Svými slavnými melodiemi i nadčasovým satirickým příběhem navíc láká dodnes diváky po celém světě. Do Ostravy se vrací po více než třiceti letech – a zároveň přesně sto let od konání skutečných soudních procesů, které jeho příběh inspirovaly. A jen tak na okraj pohled do zákulisí: nositelé autorských práv z neznámých důvodů udělují v Evropě oprávnění k uvedení vždy jen jednomu divadlu v zemi. A tak budeme jedinou scénou u nás, kam je možné se na *Chicago* vydat.

To, že se naše divadlo stalo v posledních letech vyhledávanou muzikálovou

metropolí i pro přespolní diváky z daleka, je skutečnost, která nás samozřejmě těší. Důvodem je jistě nejen výběr titulů, ale i kvalita jejich nastudování a hereckých výkonů. To, že naši herci získávají nejen nominace, ale i samotné Ceny Thálie, je jedním z důkazů této reality. A máme radost, že naše snažení oceňujete: máme vyprodáno!!! Jako za starých „předcovidových“ dob se prakticky po každém představení dostává hercům potlesku ze zcela zaplněného hlediště. A to je pro nás tou nejcennější odměnou. A tak neváhejte a přijďte zas – je jistě na co. Na našem repertoáru zůstávají v této sezóně i osvědčené hity *Jesus Christ Superstar*, *Rebecca*, *West Side Story* nebo *Producenti* a samozřejmě i *Sweeney Todd: Dábel'ský lazebník z Fleet Street*.

Krásné muzikálové zážitky Vám přeje i v roce 2024

Gabriela Petráková

Gabriela Petráková

PŘIPRAVUJEME

Fred Ebb (1928–2004) – Bob Fosse (1927–1987) – John Kander (1927)

Vraždy v rytmu jazzu

Libreto
Hudba
Texty písní
Činoherní předloha
Překlad
Úprava českého překladu
Režie
Hudební nastudování
Dirigent
Choreografie
Scéna
Kostýmy
Dramaturgie
Sbormistr
Sound design
Lighting design

Fred Ebb,
Bob Fosse
John Kander
Fred Ebb
Maurine Dallas
Watkins
Ivo T. Havlů
Hana Nováková
Gabriela Petráková
Jakub Židek
Marek Prášil /
Jakub Židek
Ladislav Cmorej,
Simona
Machovičová
David Bazika
Marta Roszkopfová
Hana Nováková
Martina Juríková
Petr Košař
Stanislav Dvořák

Demecsová / Michaela Hasalová (Liz),
Tereza Dostalová / Alžbeta Trembecká
(Annie), Victoria Kluzová / Jana Kováčová
(June), Roberta Battistini / Andrea
Kheilová (Maďarka), Karolína Lea
Nováková / Pamela Soukupová (Mona),
Anežka Knotková / Dominika Sýkorová
(Sprostá Kitty) a další

Dále účinkuje taneční a pěvecká company
a sólisté instrumentalisté orchestru
muzikálu – koncertní mistryně **Martina
Smrčková**

**Premiéra 29. února 2024 v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona**

První čtenou zkouškou bylo už 7. listopadu 2023 zahájeno zkoušení příští muzikálové premiéry: muzikál *Chicago* bude uveden poslední únorový den na scéně Divadla Jiřího Myrona. Jeden z nejznámějších a nejpůvodnějších titulů muzikálového kánonu se v Ostravě objeví po více než třicetileté pauze a současně přesně sto let od konání skutečných soudních procesů, které jeho příběh inspirovaly.

Netrpělivě očekávanou novinku bude režirovat šéfka souboru muzikálu **Gabriela Petráková**, která o získání licence k uvedení *Chicago* usilovala už několik let. O hudební nastudování se postará **Jakub Židek**, kostýmy navrhla **Marta**

Roszkopfová a scénu **David Bazika**. Zajímavostí je, že v této inscenaci nebude orchestr umístěn tradičně v orchestřišti, ale přímo na scéně: mnoho hudebních čísel je totiž v ději zasazeno do kabaretního prostředí, ve kterém kapela reálně figuruje.

Jedním z autorů *Chicaga* je legendární jazzový choreograf Bob Fosse; právě jeho osobité choreografie byly vedle výrazných melodií Johna Kander a satiricky šízových textů Freda Ebba jedním z důvodů úspěchu muzikálu. Proto i v našem inscenačním týmu máme bohatě zastoupenou choreografickou složku: **Ladislav Cmorej**, jehož choreografie znáte z muzikálů jako *Rebecca* či *Producenti*, bude na *Chicagu* spolupracovat s další choreografkou **Simonou Machovičovou** i s několika asistenty.

Nejzajímavější však pro vás jistě budou jména samotných účinkujících, na které se můžete těšit. V hlavní roli sboristky Roxie Hart, která má díky vraždě poprvé možnost stát se slavnou, se představí **Veronika Prášil Gidová** v alternaci s **Kristýnou Štarhovou**. Zkušenější sokyni Velmu Kelly, která se ve světě zločinu i showbyznysu pohybuje už déle, ztvární **Markéta Schimmerová Procházková** či **Martina Vlčková**. Jako obratný právník Billy Flynn, který dokáže každou sličnou dámu vysekát z problémů nehledě na její vinu či nevinu, se pak představí **Tomáš Novotný** nebo **Lukáš Vlček**. (hn)

První čtená zkouška – v popředí scénograf David Bazika, asistentka choreografa Jana Tomsova a režisérka Gabriela Petráková
Foto Roman Mrázek

První čtená zkouška muzikálu CHICAGO
Foto Roman Mrázek

Why Did Five Chicago Women Commit Murder?

Příběh *Chicaga* se píše již celých sto let: právě v roce 1924 totiž byly na stránkách chicagských novin reflektovány skandální soudní procesy s ženskými (možnými) vražedkyněmi, které se měly stát předlohou pro několik dramatizací a adaptací, včetně té muzikálové.

Skutečnou Roxie Hart, tedy jednou z domnělých vražedkyň, které si v tomto období díky senzacechtivému mediálnímu kolotoči vysloužily svobodu i slávu, byla Američanka Beulah Annan, podruhé vdaná mladá žena, jejíž manžel automechanik trávil dlouhé hodiny v práci. Beulah proto začala trávit čas s milencem Harrym Kalstedtem, se kterým se však jedné noci pohádala a zastřelila ho. Přestože byla později porotou shledána nevinou, řada indicií poukazuje spíše na opak: její výpověď se totiž v průběhu vyšetřování a soudu několikrát změnila a klíčové tvrzení, že jednala v sebeobraně a „oba zároveň sáhli po zbraní“, nesouhlasí s faktem, že Kalstedt byl podle lékařských nálezů zastřelen od zad. Verdikt neviný tedy zřejmě nebyl založen na přesné logice jako spíše na tom, jak právníci a tisk případ mladé ženy podávali: obraz nevinného ženství totiž prodával noviny snáze než strohá realita.

Mezi reportéry, kteří případ sledovali, byla i začínající dramatička Maurine Dallas Watkins. Ta působila v prestižních novinách *Chicago Tribune* dohromady pouhých osm měsíců – ovšem přesně v době, kdy jejich stránky plnil případ Beulah Annan nebo podobně ostře sledovaný případ kabaretní zpěvačky Bely Gaertner (i ta inspirovala některé vlastnosti postav Roxie a Velmy). Psala i o dalším kriminálním skandálu, jenž ve stejném roce případ domnělých vražedkyň na stránkách novin vystřídal: o případu mladíků Leopolda a Loeba, kteří bezdůvodně zavraždili mladého chlapce ve snaze spáchat dokonalý zločin. I tento případ má svou muzikálovou podobu: muzikál *Thrill Me (Vzruš mě!)*, který uvádíme už několik let na scéně Divadla „12“.

Pro reportérku Maurine Watkins se však staly osudnými ženy obviněné z vraždy: svoje reportáže ze soudní síně totiž zkusila adaptovat do podoby divadelní hry v rámci studia kurzů dramatického psaní na prestižní Yaleově univerzitě. A jen o pár let později byla její činohra *Chicago* poprvé uvedena na Broadwayi. Satirický příběh, jenž bychom bez znalosti původních událostí mohli považovat

za zveličený, úzce vycházel ze skutečných situací a postav: svůj předobraz měly nejen souzené ženy, ale také Billy Flynn je spojením jejich dvou schopných obhájců. Postavy senzacechtivých novinářů autorka také považovala za věrné zobrazení svých žurnalistických kolegů a toho, jak snadno se nechali zmanipulovat a dál upravený mediální narativ šířili mezi své čtenáře. Sama Maurine Watkins později litovala svého novinářského podílu na osvobození žen, o jejichž vině byla přesvědčena. Přestože dala svolení i k několika filmovým adaptacím své hry, k té muzikálové svolení dát nechtěla. Muzikál *Chicago* tak nakonec vznikl až po její smrti, světovou premiéru měl na Broadwayi v roce 1975.

Impulz pro vznik muzikálové adaptace nepřišel od samotných autorů, ale od herečky a tanečnice Gwen Verdon, která si chtěla postavu Roxie zahrát. Díky ní se také k látce dostal její manžel, legendární choreograf Bob Fosse, a stal se jedním z autorů muzikálové adaptace spolu se skladatelem Johnem Kanderem a textařem Fredem Ebbem. Kromě Gwen Verdon v inscenaci na čas zazářila i Liza Minnelli, která ji zastupovala po dobu nečekané zdravotní indispozice: Verdonová na jevišti vdechla peříčko a musela podstoupit operaci. Další hvězdou inscenace byla Chita Rivera, pro niž byla v muzikálové verzi poprvé podrobněji rozvedena postava Velmy Kelly.

Muzikál *Chicago* při své světové premiéře slavil úspěchy, hrál se více než dva roky a dosáhl bezmála tisíce repríz. Opravdovým megahitem se však stalo až jeho novější broadwayské nastudování z roku 1996: toto střídme provedení prakticky na prázdném jevišti se hraje dodnes a s neuvěřitelnými deseti tisíci repríz je momentálně druhou nejdéle uváděnou inscenací Broadwaye. Velký ohlas zaznamenala také filmová verze z roku 2002. Zdá se, že muzikálové *Chicago* zkrátka nestárne, ale naopak

Srovnání počtu vražd spáchaných v různých světových metropolích v roce 1924 publikovaný v deníku Chicago Tribune
Zdroj archiv Chicago Tribune

se s jeho příběhem o společnosti plné lží a senzacechtivosti ztotožňujeme více a více.

Česká premiéra *Chicaga* proběhla v brněnském Divadle bratří Mrštíků (dnešní Městské divadlo Brno) v roce 1978 – tedy pouhé tři roky po premiéře světové. Dobová kritika vyzdvihovala samotný muzikál, jeho režii, ale také skvělý překlad Iva T. Havlů, který se ostatně v českých inscenacích *Chicago* používá dodnes. Brněnskou inscenaci bylo prý možné „pro nesmírnou vyrovnanost všech jevištních složek a tvůrčí vypětí celého kolektivu představitelů“ považovat za jednoznačně nadprůměrnou v kontextu českého divadla a správně kritik předpověděl také to, že dílo „bude jistě brzy inscenováno i na dalších našich scénách“. Již o rok později uvedla *Chicago* Městská divadla pražská a v roce 1990 Státní divadlo v Ostravě (dnešní NDM). Po roce 2000 se titul poprvé objevil v pražském Hudebním divadle Karlín, následovala další města jako Plzeň, Pardubice, Brno a Uherské Hradiště.

Ostravské divadlo se stává první českou scénou, která se k *Chicagu* vrací podruhé. Inscenaci z roku 1990 režíroval uznávaný divadelní režisér Petr Novotný. Měl v tu

dobu čerstvě za sebou angažmá v Hudebním divadle Karlín, kde působil čtyři roky jako režisér a umělecký šéf, a dokázal (za normalizace spíše umělecky stagnující) karlínskou scénu posunout blíže k modernímu muzikálovému repertoáru kvalitním nastudováním několika muzikálů v české premiéře. O několik let později se pak měl zapsat do historie naší muzikálové scény jako režisér prvních komerčně produkovaných inscenací: *Bídňků* (česká premiéra v roce 1992 v pronajatém Divadle na Vinohradech) a legendární rockové opery *Jesus Christ Superstar* (česká premiéra v roce 1994 v divadle Spirála). Pro ostravský soubor tedy představovalo setkání s tímto režisérem mimořádnou příležitost.

V hlavních rolích se tehdy v Ostravě představili Dagmar Hlubková jako Roxie Hart, Zuzana Mašátová jako Velma Kelly a Karel Čepěk jako Billy Flynn. Zajímavostí je, že jednu z mladých vězenkyň tehdy ztvárnila Eva Zbrožková: tu uvidíte i v našem novém nastudování, ovšem tentokrát v roli snadno manipulovatelné novinářky Mary Sunshine. (hn)

VERONIKA BORÁKOVÁ

Divadlo pro mě vždy bylo jednou velkou neznámou

Foto Adam Živnůstka

Veronika Boráková je ostravská písničkářka a skladatelka, známá také pod jménem Nika. Od čtyř let hraje na klavír, první skladby začala psát v šesti letech. V roce 2023 úspěšně zakončila studium skladby na Janáčkově konzervatoři v Ostravě. Ve své tvorbě osobitě zpracovává žánry jako jazz, pop, folk i alternativa. Její texty se vyrovnávají s osobními vztahy, vyumělkovaností světa kolem nás, s falešným zdáním dokonalosti, s tématy manipulace, přetvářky, ale i fyzického a psychického násilí. Na jaře 2022 vydala debutové album *Flesh & Soul*, za které získala moravskoslezskou uměleckou Cenu Jantar v kategorii populární hudba.

Role Zpěvačky v muzikálu *Interview* je pro Veroniku úplně první divadelní zkušeností. Do té doby stála na jevišti jen jako písničkářka prezentující svoji vlastní tvorbu. Během krátké doby dvoutměsíčního zkoušení tak musela proniknout do tajů herectví a osvojit si jevištní principy. Nebyl to pro ni vůbec jednoduchý proces,

naštěstí se s překážkami umí porvat a nerada se vzdává. Její píle, charisma a intelligence jsou předpoklady, které se na jevišti velmi zúročí a režisérovi podstatně usnadňují práci.

Tento text píše necelý týden před naší listopadovou premiérou, ale už teď jsem přesvědčený, že veškeré její slzy, pot a občasné významné zamračení směrem ke mně (jakožto režisérovi) anebo k hereckému kolegovi Tomáši Savkovi stály za to a vidět Veroniku na jevišti bude pro diváky velký zážitek.

Poprosil jsem ji, aby popsala, jaké pro ni bylo zkoušení. (mad)

Divadlo pro mě vždy bylo jednou velkou neznámou

Od malička jsem věděla, že chci být muzikantkou či zpěvačkou, a ačkoliv mi při návštěvách divadel prakticky vždy vhrkly slzy do očí a vzbuzovaly ve mně obrovský

obdiv vůči všem zúčastněným, nikdy by mě nenapadlo, že se někdy sama stanu součástí divadelního dění – herectví je přece úplně jiný svět, překypující obrovskou energií a extroverzí! A to má velmi daleko k mé přirozeně uzavřené, zadumané a introvertní povaze. K mému (milému) překvapení měla ale moje životní cesta zcela jiný názor.

Po vystoupení na galavečeru předávání Cen Jantar a po získání jedné z cen se mi skrz **Gábinu Petrákovou**, která tehdy celý galavečer režírovala, naskytla příležitost vyzkoušet si takový (jak jsem si tehdy ještě myslela) nezávazný konkurz. A nyní už máme necelé tři týdny do premiéry *Interview* a já se pouze nechávám tou velkou neznámou nést a nestačím se divit.

Celé zkoušení začalo individuálními korepeticemi se skladatelem **Zdeňkem Králem** a klavíristkou **Míšou Kadlecovou**. V rámci korepetic jsem poprvé nahlédla do písňového světa *Interview*, který mě velmi mile překvapil. Co mi až tak velkou radost nedělalo, byly naprosto odůvodněné připomínky k mé dikci – tedy k vyslovování a oddělování jednotlivých slov v textu. Jelikož svou tvorbu píše v angličtině, která je obecně daleko jemnější než čeština, byla jsem v oblasti výslovnosti tak trochu rozmazlená. A bojuji s tím stále – ale obzvláště pan Židek, který má na starosti hudební nastudování, mi vždy hned (A díky mu za to!) poví, když něco není úplně ideální...

Po individuálních korepeticích přišly na řadu jedna nebo dvě korepetice s **Tomem Savkou**, při kterých mi díky jeho přirozeně hereckému projevu začalo docházet, že tady opravdu nebude stačit písně jen pěkně odzpívat a že se mám ještě na co těšit.

S režisérem **Markem Davidem** jsme před oficiální první čtenou zkouškou měli jednu individuální, po které mi bylo opravdu do pláce – vůbec ne kvůli Markovi! Ten mi v celém procesu, stejně jako všichni ostatní, věří. Spíše protože mě začaly ovládat otázky typu: „Proč jsem se do tohoto vůbec pouštěla? Jsem skladatelka, zpěvačka, rozhodně ne herečka...“ Jelikož *Interview* nese vedle důvtipu a ironie hlavně poměrně těžká témata, je pro mě ta činoherní část muzikálu zatím stále největším strašákem. Ale mám obrovské štěstí na tým lidí, který se na inscenaci podílí. Nikdo mi nedává nic „sežrat“, nikdo nestresuje, všichni se mi naopak snaží pomoci a největším nepřítelem jsem sama sobě já a „moje potřeba být hned ve všem dokonalá“, jak pravil Marek.

S první čtenou jsme se přesunuli do prostor Divadla „12“ a já tak měla konečně možnost pořádně prozkoumat

Veronika Boráková na zkoušce v Divadle „12“
Foto Martin Popelář

místo, kde *Interview* společně vdechneme život. Zkoušky s Tomem jsou za odměnu – ještě v období korepetic mi řekl, že mi bude hodně pomáhat. Tehdy jsem moc nechápala, jak mi může někdo další pomoci v něčem, co přece musí vycházet ze mě. Ale měl pravdu, a velikou! Je to především skvělý herec a zpěvák s mnoha divadelními zkušenostmi, který ovšem stojí nohama na zemi. Roli tady nehrají naše ega, ale čistě snaha o to odvést co nejlepší, a hlavně co nejpřirozenější výkony. Umí mě skvěle navést a vysvětlit mi kontexty, když něco nefunguje, ale také podpořit, když se něco zadaří. Jsem mu za to moc vděčná.

Velkou změnou byl nástup muzikantů a mikroportů. Ačkoliv jsem byla nadšená z hudby, kterou jsme doposud slýchávali jen v klavírní úpravě, najednou před námi stála kapela. Bylo to pro mne taky dost zvláštní: s mikroportem jsem měla pocit, že pořádně nemůžu používat mimiku, aby se mi náhodou neodlepil, ale hlavně jsem zápasila s dynamickými změnami. Už jsem se neslyšela tak přesně a čistě – a to jsem doposud na zpěv a intonaci sázela

Veronika Boráková (Zpěvačka)
Foto Kristýna JunkováVeronika Boráková, Tomáš Savka, v pozadí režisér Marek David při zkoušení
Foto Martin Popelář

jako na svou nejsilnější stránku. Nicméně věřím, že se do premiéry ještě dostatečně sehraje, na odposlechy si zvyknou a všechno půjde líp.

Poslední věc, kterou bych ráda zmínila, jsou texty. Doposud jsem neměla důvod

se učit kvanta textů a vlastně jsem ani pořádně nevěděla, jak na to. Tom má na to svůj barevný a záložkový systém, který jsem od něj zčásti okoukala (Děkuji!), ale i přesto by zkoušky asi probíhaly daleko hůř, nebýt naší nápovědky **Andrejky Krzystkové**. Mám pocit, že už jsem si v textech o mnoho jistější, ale tím, že už je premiéra za rohem, se mi o hororových scénářích i zdá... nicméně věřím sobě i Tomovi a držím nám palce!

Interview beru jako obrovskou zkušenost, krok mimo komfortní zónu, novou příležitost. Na muzikálu se podílí i spousta dalších lidí, které jsem zde nezmínila, a kteří ve mě taktéž vkládají velkou důvěru, za což jim mockrát děkuji. Jsem opravdu vděčná, a ačkoliv mnou probíhá velká nervozita, únava a pocity strachu, užívám si každou zkoušku a těším se na premiéru i na reprízy.

Veronika Boráková

Na reprízy muzikálu *Interview* si můžete do Divadla „12“ zajít 4. ledna, 5. ledna, 18. ledna, 25. ledna, 30. ledna, 6. února a 22. února 2024 vždy v 19 hodin.

Foto Marek David

Muzikálový hit Kinky Boots míří do Ostravy!

Na závěr této divadelní sezóny pro vás připravujeme premiéru muzikálového hitu *Kinky Boots* autorů Cindy Lauper a Harveyho Fiersteina. Muzikál, který zaznamenal veliký úspěch na West Endu v Londýně, na Broadwayi v New Yorku i v mnoha dalších světových metropolích, uvedeme v české premiéře již **13. června**.

Jde o příběh majitele továrny na výrobu obuvi Charlieho a svérázné drag queen Loly, kteří se rozhodnou společně vyrábět takové boty, které na trhu chybí. Tedy Kinky Boots!

Obsazování hlavních rolí přitom není vůbec jednoduché.

Drag queen označuje uměleckou formu, kdy si muž vytvoří dámské alter ego, se kterým vystupuje. Typickými rysy jsou obrovské paruky, dlouhé řasy, výrazný make-up, okázalé šaty a boty na podpatcích – tedy **Kinky Boots**.

Všichni uchazeči musí projít složitým procesem schvalování. Jejich nahrávky putují do Londýna k majitelům licenčních práv, kteří si chtějí být jistí, že se jejich dílo bude všude

po světě uvádět v té nejvyšší možné kvalitě. Držíme našim uchazečům palce!

Podívejte se, jak konkurzní nahrávky vznikaly. (mad)

Jakub Židek, Gabriela Petraková, Roman Mrázek
Foto Marek David

Lukáš Adam
Foto Marek David

Peter Pecha
Foto Marek David

Adam Živnůstka
Foto Marek David

Tomáš Krpec
Foto Marek David

Laco Hudec Subrt
Foto Marek David

JANA KALÁŠKOVÁ

Herečka mnoha jmen

(11. 1. 1924 Ostrava – 5. 3. 2020 Ostrava)

Foto Jarmila Podbierová

Členka činohry (1945–1953)

To, že herci a herečky veřejně vystupují pod jinými než vlastními jmény, není v uměleckém prostředí nic neobvyklého. Důvody k uměleckému pseudonymu bývají různé, například příjmení, které nepůsobí dostatečně reprezentativně, touha distancovat se od původní rodiny nebo třeba sňatek. A nebylo tomu jinak ani u ostravské rodačky Jany Kaláškové, která během svého života vystřídala nejen několik příjmení, ale změnila si i křestní jméno. Jako Jana Kalášková se v začátcích své kariéry objevovala na divadelních cedulích či ve filmových titulcích, avšak její rodné jméno znělo Miloslava Kalášková. Později po odchodu do Brna hrála pod jménem Jana Kuršová,

a když se v roce 1985 rozloučila po třech desetiletích s brněnskou činohrou a vrátila se zpět do Ostravy, prožila zde závěr svého života v Domově pro seniory Kamenec coby Miloslava Patočková. Když k nám do archivu po její smrti doputovalo několik jejích nepopsaných divadelních fotografií, začala detektivní práce. O koho se ve skutečnosti jednalo, nám pomohla rozluštit až pracovní smlouva uzavřená s naším divadlem.

Jana Kalášková by v lednu oslavila sto let, a proto si připomeňme počátky její herecké kariéry v ostravské činohře. Už za studií na obchodní akademii si pohrávala s myšlenkou věnovat se divadlu a od svých šestnácti let byla stálým hostem v ostravském rozhlase za vedení Milana Rusínského, který její hlasové schopnosti

uplatňoval v literárně-dramatických pořadech. Zde ji pravděpodobně zaznamenal tehdejší šéf ostravské činohry Jan Škoda a nabídl jí ještě před maturitou záskok v titulní roli Kvapilovy *Princezny Pampelišky*. Její sen stát se profesionální herečkou se však začal plnit až během 2. světové války v Beskydském divadle v Hranicích. Po osvobození se vrátila zpět do rodné Ostravy a hned v roce 1945 byla přijata jako členka zdejší činohry. A měla štěstí, že se mohla učit a hrát po boku tehdejších ostravských hereckých bardů Jiřího Myrona, Františka Benoniho, Jaroslava Šáry, Osvalda Albína či vynikajících hereček Tání Hodanové, Marie Rýdlové-Lierové, Anny Kratochvílové, Jindry Froňkové ad. Díky svému nadání kořeněnému mládím a krásou byla často obsazována, v té době především do rolí dívek a dcer, a musela se tak potýkat s konkurencí zdejších začínajících mladých hereček, jako byla Milada Skulinová-Albínová, Jana Ebertová nebo také Dobroslava (Slávka) Budínová. Vynikala především v Shakespearových hrách (*Zkrocení zlé ženy*, *Večer tříkrálový* či *Zimní pohádka*) a v ruských dramatech (*Tři sestry*, *Strýček Váňa* či *Pozdní láska*). Jana Kalášková absolvovala také pěvecké školení u tehdejšího významného ostravského profesora zpěvu Rudolfa Vaška a později jej zúročila například v inscenaci *Podskalák* nebo jako autorka písňových textů pro inscenaci *Cesta průkopníků*.

Zlom v jejím profesním i osobním životě nastal v roce 1948, když byl do Zemského divadla v Ostravě dosazen politicky vyhovující ředitel a činoherní režisér Antonín Kurš (1901–1960). Vznikla tehdy řada inscenací ideologicky podporujících formující se socialistickou společnost (Tylovi *Kutnohorští haviři* či Prachařova *Zlatá srdce*), v nichž Jana Kalášková dostala velké jevištní příležitosti. Krásná a o dvacet tři let mladší herečka okouzila Antonína Kurše natolik, že s ním v roce 1953 odešla do tehdejšího Státního divadla v Brně již jako jeho manželka. Z Jany Kaláškové se stala Jana Kuršová a pod tímto jménem ji znali brněnští diváci jako jednu z významných protagonistek zdejší činohry. (kp)

Jana Kalášková a Jiří Roll v úspěšné inscenaci POZDNÍ LÁSKA (1951) v překladu a režii Antonína Kurše
Foto Jarmila Podbierová

Uprostřed Jana Kalášková s Jaroslavem Nedvědem v inscenaci ZLATÁ SRDCE (1953), jež popisovala nové vztahy tehdejší pokrokové vesnice
Foto Jarmila Podbierová

SMETANOVSKÝ CYKLUS POPRVÉ: 1924

Rok 1924 – na první pohled nevýznamný letopočet, přesto se našlo mnoho důvodů k oslavám. Své první půlkulatiny tehdy slavilo Národní divadlo moravsko-slezské, půlstoletí života slavil i znamenitý ostravský dirigent Emanuel Bastl a malé výročí měl i ostravský Národní dům: právě před třiceti lety jeho společenské prostory začaly sloužit ostravskému kulturnímu a divadelnímu životu. Především se ale v nadšené atmosféře prvních poválečných let samostatné Československé republiky celý národ spojil v přípravách velkolepých oslav 100. výročí narození jednoho ze svých největších hudebních velikanů – Bedřicha Smetany.

Všechna tato výročí nezmiňujeme náhodou. Když totiž roku 1916 přišel do Ostravy zkušený kapelník a svědomitý dirigent Emanuel Bastl, už jeho první hudební počiny předznamenávaly, že v něm Ostrava získala vzdělaného umělce s dokonalou znalostí Smetanovy hudby. Prokázal to ještě před založením Národního divadla moravsko-slezského významnou operní událostí v podobě uvedení šesti Smetanových oper v závěru první poválečné sezóny 1918/1919 v Národním domě. V májových dnech se tehdy hrál téměř

kompletní Smetanův operní repertoár: *Prodanou nevěstu*, *Dvě vdovy*, *Hubičku*, *Dalibora*, *Tajemství* a *Libuši* a právě v jeho nastudování slavnostní opery *Libuše* zazněl 8. května 1919 na jevišti Městského divadla vůbec poprvé český jazyk! Za dirigentským pultem stál ale i u další slavnostní události o pár měsíců později, kdy se uvedením Smetanovy *Prodané nevěsty* 12. srpna 1919 v budově Městského divadla oficiálně zahájila činnost Národního divadla moravsko-slezského. Asi pak ani nepřekvapí, že první ostravskou Mařenku Lídu Šmídovou dokonce o dva roky později pojal za svou manželku.

Událost sezóny

O Bastlově nadšeném iniciování Smetanovského cyklu tak nikdo nepochyboval. Zařadil tím Ostravu mezi další města včetně Bratislavy, Prahy, Brna, Olomouce či Plzně, která se rozhodla uctít skladatelovu památku obdobným způsobem. O horlivých přípravách psali v divadelním časopise už s několikaměsíčním předstihem, a ředitelství dokonce nechalo pro některé z oper vyrobit zcela novou scénickou i kostýmní výpravu, což bylo pro stávající univerzální fundus nečekaným obohacením. Zvláštní pozornost věnoval Bastl především *Prodané nevěstě*,

Emanuelu Bastlovi byla za uvedení Smetanovského cyklu udělena zlatá Smetanova medaile
Zdroj Ostravské muzeum

Busta Bedřicha Smetany jako upomínka na oslavu roku 1924
Zdroj databáze Ostravské sochy

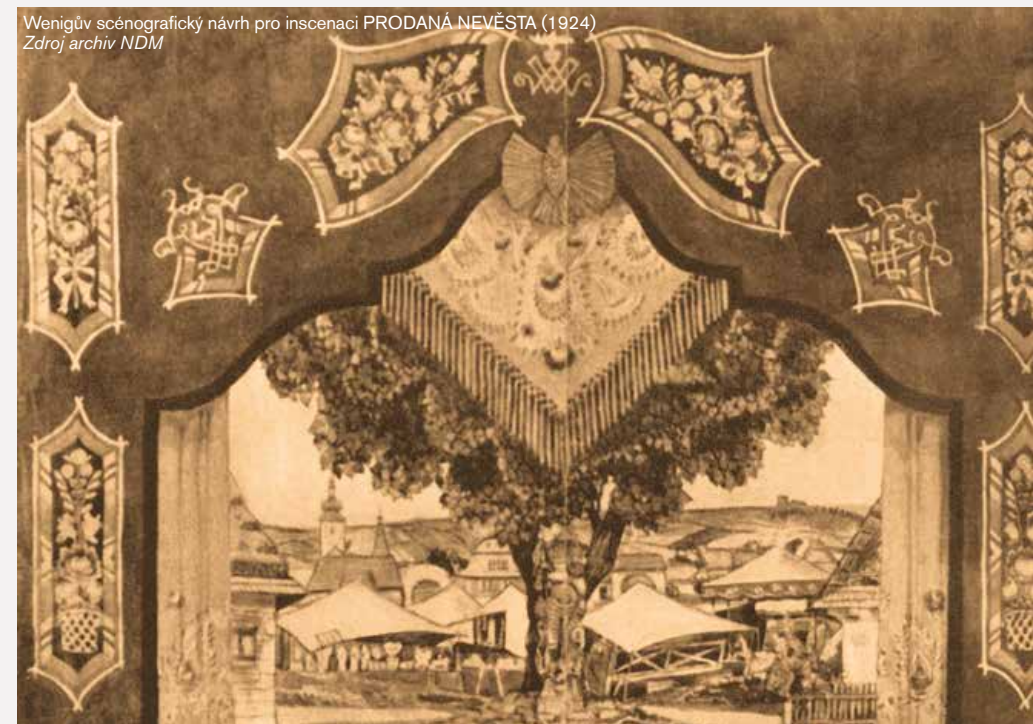
jak dosvědčí několik následujících řádků: „*V tyto dny došly a přijaty návrhy Josefa Weniga na Prodanou nevěstu. Návrhy dekorací i figuríny jsou plně totožné s oněmi, dle kterých se vypravuje Prodaná nevěsta na zájezd české opery Národního divadla slovenského do Španělska a Paříže. Jako všechny návrhy mistra Weniga jsou i tyto nákresy skvělým odleskem a možno říci barvami hýřícím doplňkem Smetanovy dramatické hudby. Dýše z nich tolik českosti a harmonicky sladěné poezie, tolik tepla českých, širých, sluncem zalitých lánů, že člověk sotva si dovede představit něco přílehavějšího k hudbě našeho oslavovaného génia.*“

Důsledná příprava nakonec vyvrcholila v jarních měsících, v březnu až květnu roku 1924 (a pro mimořádný úspěch ještě opětovně i v červnu), kdy Bastl oddirigoval

Scéna Karla Küglera k inscenaci ČERTOVA STĚNA (1924)
Zdroj Ostravské muzeum

Wenigův scénografický návrh pro inscenaci PRODANÁ NEVĚSTA (1924)
Zdroj archiv NDM

souborně všech osm skladatelových oper včetně symfonického cyklu *Má vlast*. Mimořádnost takového počínu nezůstala přehlédnuta, a tak nebylo divu, že mu bylo za celkové provedení uděleno významné ocenění – zlatá Smetanova medaile.

Ve víru oslav

Oslavy ale neprobíhaly pouze v divadle, žil jimi doslova celý zdejší kraj. Bezproblémový průběh a bohatost programu garantoval speciálně ustanovený Sbor pro oslavu Bedřicha Smetany ve Slezsku a na Ostravsku, zapojila se totiž většina místních pěveckých spolků, sborů, orchestrů, učitelé i studenti. Společnými silami uspořádali na dvě desítky koncertů, přičemž o doprovodné programy v podobě přednáškových večerů, obohacených o promítání diapositivů, se pak postaral

zdejší Osvětový sbor moravsko-ostravský. Aby se tvorba tohoto hudebního génia rozšířila skutečně mezi všechny vrstvy obyvatelstva, bylo ze vzdálenějších míst vypraveno i několik divadelních vlaků a v případě projeveného zájmu nabízely jednotlivé spolky i možnost vycestovat s produkcí do blízkého okolí. Připomínkou těch několika měsíců nesoucích se na vlnách Smetanovy hudby a velkých vlasteneckých oslav je už dnes snad jen replika sochy umístěná od roku 1984 vedle budovy Divadla Antonína Dvořáka. Původně byla odhalena 10. října roku 1924 ve Smetanově parku v Mariánských Horách, ale poškození v důsledku války si vyžádalo zhotovení repliky a nové umístění. Zatímco originál zůstal v nedalekém Jistebníku, repliku nepřehlédne snad žádný divák, který se do divadla vypraví tramvají. (to)

Dirigent Emanuel Bastl
Foto archiv NDM

Jiří Myron jako městský hudebník Miller v inscenaci UKLADY A LÁSKA (1952)
Foto Jarmila Podbierová

JIŘÍ MYRON

140 / 70 / 1884 / 1954

„Přišel ihned, Jiří bez vědomí.“

Telegram tohoto znění odeslala manželka Kitty Myronová 24. ledna 1954 ve 12:45 do Kladna Myronově sestře Marii Patkové. V 5:15 ráno druhého dne skončila v nemocnici na Fifejdách pozemská pouť ostravské divadelní legendy Jiřího Myrona. Herce, režiséra, uměleckého šéfa i ředitele. Člověka plně oddaného světu divadla, kterému propadl v dávném mládí a nikdy se jeho ideálům nezpronevěřil. Člověka, který po dlouhých padesát let služby muzeu Thálii nezapomněl, že divadlo není jen svět uměleckých individualit, ale také obyčejného živobytí, nejen přecitlivělých mezilidských vztahů, ale i širších společenských a politických souvislostí a tím mnohdy i velké osobní statečnosti.

V průběhu života prošel několika společenskými režimy a na vlastní kůži tak zakusil divadlo v nejrůznějších podobách, vystřídal řadu pozic i funkcí a podílel se jen během svého ostravského působení na téměř pěti stovkách inscenací. Pro svůj svěbytný herecký rukopis byl umělcem oblíbeným širokými vrstvami ostravských diváků a pro svou profesionalitu zase ctěným svými kolegy – vždyť i proto bylo po Myronově smrti tehdejší Lidové divadlo (původně Národní dům) pojmenováno jeho jménem. Ovšem ne na základě jakéhosi „oficiálního“ rozhodnutí, podnět k této změně vzešel z řad mladých herců, jeho kolegů, kteří jej svorně nazývali „tátou“. Snad proto, že se svou ženou Kateřinou, zvanou Kitty, děti neměli, Jiří Myron tihl ke „kandrasům“, mladým hercům,

ke kterým se choval vždy hezky a k jejich začátečnickým přešlapům a z nezkušenosti pocházející nejistotě přístupoval laskavě a s pochopením. Ostatně další velká hvězda ostravského jeviště herec Miloslav Holub, na Jiřího Myrona (který Holuba bral jako svého pomyslného následovníka) vzpomínal v dokumentu Československé televize *Umělec vpravdě zasloužilý* (1976) takto: „Myron měl nesmírně rád mladé lidi. A to byla v té době skutečně vzácná výjimka, protože ne všichni staří kolegové nás mladé herce mezi sebe přijímali s otevřenou náručí. Zdaleka ne tak pan ředitel Myron. K mladým lidem se choval velmi citlivě, dovedl poradit, tam vyčinil, kde bylo třeba, jinde si vypůjčil namyšleného mladíka a vtípem si ho podal. Humor a vtip byly pro pana ředitele Myrona příznačné a neopustily ho ani v době, kdy byl upoután na lůžko v nemocnici. Tam jsem ho navštěvoval denně společně se svou ženou, kterou si velmi oblíbil od doby, kdy hrál v Úkladech jeho dceru Luisu. Při poslední návštěvě jsme otevřeli dveře a uvědomili si, jak se v jediném dni proměnil. Jak jeho tvář byla poznamenána smrtí. Mluvil s námi tiše, zamyšleně a při odchodu mě doprovázel zalesklým pohledem a chvějícím se hlasem: Holube, neste tu hereckou pochodeň dál.“

Řád práce do rakve

Když Jiří Myron v lednu 1954 zemřel, v tehdejší Československu panovalo nejen zuřivé budovatelské nadšení, ale i nesmiřitelný boj se vším, co nedodržovalo rámec nově nastolené ideologie, ony nechvalně proslulé fenomény poválečných let, razantně ovlivňující nejen politický, ale také společenský a kulturní život. Dva dny po smrti byl Jiřímu Myronovi prezidentem republiky Antonínem Zápotockým udělen Řád práce in memoriam, který u jeho rakve pietně odevzdal tehdejší vedoucí divadelního oddělení ministerstva kultury dr. Jan Kopecký, mj. bývalý dramaturg Národního divadla a v té době manžel herečky Lídy Baarové. Listina udělující Jiřímu Myronovi toto vysoké dobové státní vyznamenání je podepsána tehdejším ministrem kultury Václavem Kopeckým, jedním z nejtvrdších stalinistů u nás, který i dlouho po odsouzení kultu osobnosti zůstal ještě počátkem 60. let aktivním obhájcem J. V. Stalina.

Přestože bychom mohli dnes, s odstupem času a s vědomím historických souvislostí, vnímat vysoké státní vyznamenání, kterým Řád práce ve své době bezpochyby byl, kontroverzně, pak skutečným oceněním Myronova umění a znakem jeho masové oblíbenosti se stal hercův pohřeb. I přes mrazivé počasí, které toho dne na konci ledna panovalo, se s ním přišla rozloučit

Ličící stolek Jiřího Myrona po jeho smrti (1954)
Zdroj Slezské zemské muzeum v Opavě

Jiří Myron má
v roce 2024
dvě významná životní
výročí – narodil se
7. července 1884
a zemřel
25. ledna 1954.

Snímek z pohřbu (1954)
Zdroj Slezské zemské muzeum v Opavě

a uctít jeho památku nejen většina tehdejších kolegů, ale i mnoho obyvatel Ostravy, dlouholetých věrných diváků. Po slavnostním smutečním aktu, který se konal na jevišti Divadla Zdeňka Nejedlého, se vydal mnohohlavý průvod na městský hřbitov, který se tehdy ještě nacházel v prostoru dnešního sadu dr. Milady Horákové na ulici 28. října.

Urna s hercovým popelem byla ale nakonec uložena do hrobu rodiny Proškových na Olšanských hřbitovech v Praze, ovšem dodnes na rodinném hrobě Myronovo jméno nenajdete. Jak příznačné...

Jiří Myron jako dělník Josef Jelínek v inscenaci PRAHA ZŮSTANE MÁ (1953)
Foto Jarmila Podbierová

Z Prahy do Ostravy daleko

Když totiž o dvacet pět let dříve zemřel Myronův starší kolega přezdívaný „venkovský Mošna“ Alexandr Kantor, i s ním se přišly rozloučit zástupy lidí. Po jeho smrti se Jiří Myron v divadelní ročence zamýšlel nad Kantorovou divadelní kariérou a zřejmě tehdy netušil, že velmi podobně bude jednou znít i charakteristika jeho samého: „*Jeho osobnost nebyla nikdy pro literární a divadelní chirurgy záhadou, v jeho duši se nikdy nepitval, z Prahy do Ostravy je příliš daleko, sem ohlas nákladných publikací hereckých profilů nezalétne.*“

I Jiří Myron si nepotrpěl na jinou prezentaci své osoby než tu jevištní, tedy pracovní. Nenapsal paměti a neusiloval, jak bychom řekli dnes, o popularitu. Byl plně oddán své práci, divadlu. Proto po něm zbylo jen minimum osobních dokumentů. Neměl děti, a tudíž to málo, co se zachovalo, zachovalo se oklikou přes příbuzné. Zůstal ve městě, které v době jeho vrcholných uměleckých sil díky válce ztratilo kontakt s centrem dění, a byl tudíž, opět z pohledu prvoplánové slávy, rovněž upozaděn. O to soustředěněji se ale mohl věnovat tomu, co bylo důležité, a to nejen pro něj, ale i pro jeho okolí – divadelní práci. Svou

osobností ovlivnil mnohé události a zapsal se do osudů řady dalších lidí.

Nabíral si život plnými doušky

Když Myronův ličící stolek v divadle s jeho odchodem osířel, kolegové na něj na památku umístili fotografii z inscenace Schillerovy hry *Úklady a láska*, v jejíž repríze hrál 1. ledna 1954 naposledy. Jak příznačné bylo, že nešlo o fotografii civilní, nýbrž o snímek divadelní...

Výstižně a s dramatickým patosem sobě vlastním Myrona charakterizovala v jednom z osobních dopisů jeho kolegyně a častá jevištní partnerka Táňa Hodanová: „*Miloval divoce život a nabíral si ho plnými doušky. Psát paměti? Začít si kopat hrob? Ne, chtěl žít!*“

Jeho život byl poctivý a plnokrevný, přestože jeho jméno dnes nezdobí ani náhrobní kámen rodinného hrobu. Obzvlášť v dnešní době, kdy je bohužel čím dál tím důležitější pouhý dobře zachycený odlesk než samotná podstata, zůstává „divoce milovaný a plnými doušky nabíraný život“ Jiřího Myrona stále inspirativním příběhem.

V příštích dílech si přečtete, jak se z Bohumila Proška stal i díky Jaroslavu Haškovi Jiří Myron, jak se dostal k divadlu a jak se s Kitty oženil, rozvedl a znovu oženil...

(at)

Pohřební průvod (1954)
Foto archiv NDM

Jiřina Froňková (Luisa) a Jiří Myron (Miller) v inscenaci UKLADY A LÁSKA (1952)
Foto Jarmila Podbierová

NDM EXTRA

MIMOREPERTOÁROVÉ AKCE, PŘEDNÁŠKY, DEBATY, BESEDY A VÝSTAVY

XXIII. CYKLUS KOMORNÍCH KONCERTŮ

KLAVÍRNÍ VEČER

Martin Kasík (klavír),

Kristina Kasíková (klavír)

9. ledna 2024 v 19 hodin ve slavnostním sále v Divadle Jiřího Myrona

Martin a Kristina Kasíkoví zahrají společně 2. řadu *Slovanských tanců* Antonína Dvořáka, *Suitu Dolly* Gabriela Faurého a *Španělskou rapsodii* Maurice Ravela.

Martin Kasík patří k nejvýraznějším osobnostem české hudební scény. Kritika i veřejnost oceňuje jeho tvořivý, poetický přístup k interpretaci, kterým zachycuje náladu okamžiku, duchovní přesah a mimořádnou bohatost a proměnlivost nálad. Vítězství v soutěži Pražského jara 1998 a v soutěži newyorské neziskové organizace Young Concert Artists 1999 mu otevřelo cestu na světová pódia, jakými jsou Carnegie Hall, sál Berlínské filharmonie, Wigmore Hall, Théâtre du Châtelet v Paříži, Tonhalle Zürich, Gewandhaus v Lipsku, Gasteig v Mnichově, Suntory Hall v Tokiu, amsterodamský Concertgebouw aj.

Kristina Kasíková je absolventkou Janáčkovy konzervatoře v Ostravě, kde studovala ve třídě Mgr. Moniky Tugendliebové, a Akademie múzických umění v Praze, kde studovala pod vedením prof. Ivana Klánského. Je laureátkou

Kristina Kasíková a Martin Kasík

mezinárodní klavírní soutěže Beethovenův Hradec. Kromě České republiky vystupovala také ve Francii, Španělsku, Německu, Švýcarsku, Rakousku, Lotyšsku a v USA a Číně. Hraje v duu se svým manželem Martinem Kasíkem, s nímž natočila kritikou oceněné CD se *Slovanskými tanci* Antonína Dvořáka, dále spolupracuje s fagotistou Václavem Vonáškem, sopranistkou Barborou Řeřichovou a mezzosopranistkou Veronikou Hajnovou.

MUSICA A TRE

Halina Františáková (housle),

Eliška Novotná (klavír),

Liselotte Rokyta (Panova flétna)

28. února 2024 v 19 hodin ve slavnostním sále v Divadle Jiřího Myrona

Soubor Musica a tre vznikl v roce 1998 v původním obsazení varhany, housle a zpěv. Od roku 2017 pokračuje ve své činnosti v novém složení: Panova flétna, housle a klavír. Všechny tři interpretky se znají a spolupracují spolu už řadu let. Houslistka Halina Františáková je zakládající členkou souboru, další hudebníci je klavíristka Eliška Novotná a pracovně nejmladší hráčkou, jež Panovou flétnou nahradila původní zpěv, je Liselotte Rokyta. Jejím příchodem se trio stalo čistě instrumentálním souborem zajímavým nejen svým netradičním obsazením, ale i koncertním programem, který obsahuje transkripce i původní skladby pro tuto nástrojovou kombinaci od baroka po současnost. Na programu jejich únorového koncertu budou skladby Georga Philippa Telemanna, Františka Škroupa, Dariuse Milhauda a Pavla Knápka, jehož *Barvy* zaznějí ve světové premiéře.

Liselotte Rokyta v současné době patří mezi nejvýznamnější nerumunské interprety, kteří ovládají rumunský styl hry na Panovu flétnu. V rámci studia rumunského jazyka a literatury na Amsterodamské univerzitě absolvovala Liselotte v roce 1997 tříměsíční stáž v oblasti Maramureș (severní Rumunsko) a zabývala se zde výzkumem dosud neprobádané folklórní vokální formy „Hora cu noduri“. Hudební a spirituální zážitky

z tohoto období ji inspirují při muzicírování dodnes.

Eliška Novotná vystudovala hru na klavír na ostravské konzervatoři pod vedením Marty Toaderové a na AMU v Praze u prof. Ivana Klánského. V letech 1996 až 1998 absolvovala studijní stáž ve švýcarském Luzernu, kde získala diplom s vyznamenáním. Obdržela přední ocenění na mnoha národních i mezinárodních soutěžích. Eliška Novotná koncertuje po celé České republice, v Evropě a USA. Vystupovala s našimi i zahraničními orchestry, významná je její spolupráce s Českým rozhlasem.

Halina Františáková navštěvovala ostravskou konzervatoř v houslové třídě Ladislava Gořuly, ve studiích pokračovala na Ostravské univerzitě pod vedením prof. Zdeňky Goly. Absolvovala rovněž mistrovské kurzy u Eduarda Grače. Jako sólová a komorní hráčka se předvedla publiku doma i v zahraničí (Polsko, Slovensko, Anglie, Německo, Francie, Skandinávie, Slovinsko). Pravidelně spolupracuje s Českým rozhlasem. V roce 2016 společně s Eliškou Novotnou a Alfredem Strejčkem v rámci projektu Shakespeare Ostrava 2016 natočila CD *Shakespeare a hudba* a v roce 2017 pak CD *Krajinou domova*.

Záštitu nad koncerty převzali náměstkyně primátora SMO Lucie Baránková Vilamová a náměstek hejtmana MSK Lukáš Curylo, finančně je podporují statutární město Ostrava a Moravskoslezský kraj.

ÚVODNÍ SLOVO KURÁTORA VÝSTAVY

JIŘÍ MAREK:

MODULAR CELL

17. ledna – 19. března 2024 v Galerii současné malby Divadla Antonína Dvořáka

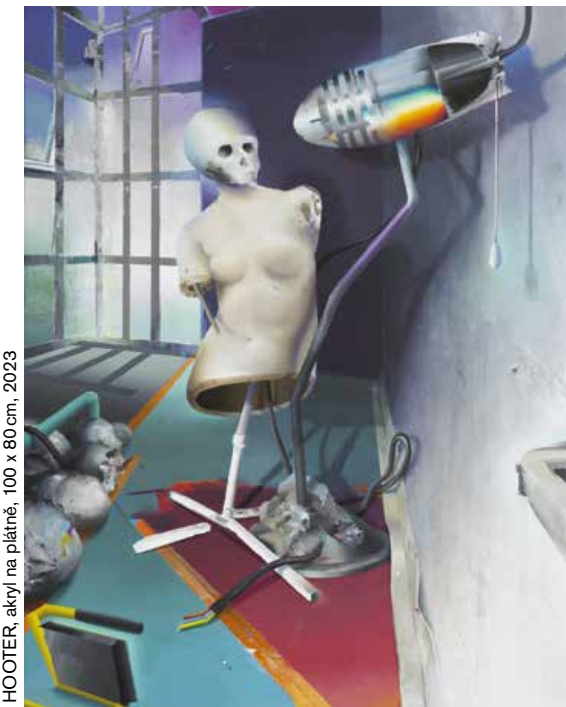
Vernisáž 17. ledna 2024 v 17 hodin

Vizuální umění už dávno opustilo svá tradiční vymezení. Ačkoli je tedy Galerie současné malby primárně zaměřena na malířské médium, úkroky stranou k jiným druhům vizuálního vyjádření se zde možná budou objevovat stále častěji. Na podobný průzkum mimo hranice „svého“ média se ve/do foyeru Divadla Antonína Dvořáka vydá i Jiří Marek (*1991 v Brně), autor, který svou malířskou tvorbu v Ostravě představil v roce 2019 (Galerie Dole), krátce po svém absoltoriu na pražské Akademii výtvarných umění, kde studoval v ateliéru malby u prof. Jiřího Sopka a následně také v ateliéru kresby Jiřího Petrboka.

Již v době studií na akademii pracoval s tematizací lidské figury zasazené do melancholicky neurčitých interiérových zákoutí, připomínajících sklady rekvizit nebo zaprášená vetešnictví. Dojem surreálné nepatřičnosti se v nich mísil s náznakovými odkazy k historii

malířství. Balanc mezi zájmem o detail a soustředěním na celkové vyznění obrazu pomáhaly udržovat snově mléčná atmosféra i zvláštní poetické napětí.

Od doby, kdy se Jiří Marek přestěhoval do Ostravy, se jeho malířský jazyk začíná zvolna proměňovat. Od sfumatické atmosféry interiéru přechází postupně k obrazovým výjevům otevírajícím se kompozičně směrem do ostře nasvětleného zadního plánu obrazu. Nadále je patrná jeho tendence pracovat s iluzivně malovanými asamblážemi a materiálovými skrumážemi. Lidskou postavu ale stále častěji nahrazuje figurínou či detaily sádrových odlitků. V obrazových kompozicích také více akcentuje jejich prostorově skladebnou strukturu. Vrství a skládá jednotlivé segmenty a materiály, betonové panely, zohýbané armatury, plechy a dráty do jakýchsi modulárních kompozic, jež mohou být stejně dobře ukázkou právě se rodící architektonické skladby jako skladištěm materiálu k nejistému přístupu použití. V dalším plánu lze také vytušit jakousi nutkavě podvědomou, a snad až intimní autorovu snahu vybudovat si z dostupných materiálů symbolickou celu/domov/útočiště, jehož obrysy se

HOOTER, akryl na plátně, 100 x 80 cm, 2023

na pomezí mezi iluzivně artikulovaným malířským jazykem a faktickou instalační expanzí do prostoru výstavy výrazově zpřesňují a významově naplňují.

Kurátorem výstavy je Milan Weber.

Martin Mikolášek

VÝSTAVA V GALERII OPERA

KAROL HERCÍK

14. února – 6. března 2024 v Galerii Opera Divadla Jiřího Myrona

Vernisáž 14. února 2024 v 17 hodin

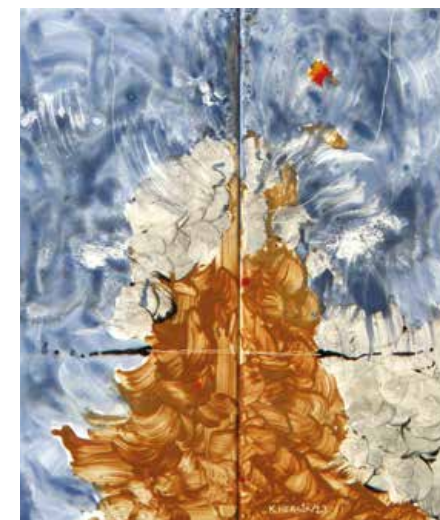
Karol Hercík se narodil v Bratislavě. Děťství i dospívání však prožil v Ostravě, kde jeho rodiče tančili v baletním souboru nynějšího Národního divadla moravskoslezského. Měl tedy možnost poznat divadlo jak z hlediště, tak ze zákulisí, což možná bezděky ovlivnilo jeho budoucí směřování. Právě v NDM též řadu let pracovala jeho manželka Miloslava Hercíková jako ekonomická náměstkyně a správní ředitelka.

V dětství se učil hrát na klavír a na trubku, ale pravé tvůrčí využití nakonec našel ve výtvarné činnosti. Již na gymnáziu v Ostravě-Vítkovicích, kde dodnes žije, se pokoušel o surrealistické obrazy. Posléze v bulharské Sofii vystudoval Národní akademii výtvarných umění u profesora Svetlina Ruseva a docenta Dobriho Dobreva.

Pravda, surrealismus na čas vystřídal

realismus, ale po návratu ze studií si osvojil svůj specifický styl a jeho výtvarný rukopis se nevyhnul a dodnes se nevyhýbá ani občasným experimentům.

Na jeho uměleckém vývoji má nezanedbatelný podíl i jeho soustavná pedagogická činnost. Dodnes učí na Základní umělecké škole Viléma Petrželky v Ostravě-Hrabůvce, kde

VZLET, smalt, 2023

vyhledává nadějně výtvarníky. Externě působil na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Ostravské univerzity a na dnešní Janáčkově konzervatoři v Ostravě.

Hojně se angažoval ve Vítkovicích, dá se říct, že je jejich lokálním patriotem, kde s kronikářkou a výtvarnicí Lenkou Kocierovou a dalšími nadšenci pořádal výstavy a besedy se zajímavými osobnostmi v Domě u šraněk. V roce 1995 spoluzakládal výtvarný spolek IN SIGNUM.

Má na svém kontě přes osmdesát kolektivních a více než tři desítky samostatných výstav doma i v zahraničí.

Jeho dosavadní tvorba je velmi pestrá. Od figurálních kompozic, krajinomalby až po abstraktní vize v malbě, kresbě, ale i v grafice. Řečeno zkrátka: Karol Hercík dovede svými výtvarnými projevy pořádně překvapit.

Patří k těm zdánlivě nenápadným výtvarníkům, kteří stále něco krásného v životě hledají, což není zrovna málo.

(on; hla)

ROZHOVOR

V inscenaci Seniorského divadelního studia VĚCI, KVĚTINY, LIDÉ
Foto Martin Kusyn

JIŘÍ NETOČNÝ

Divadlo přináší vnitřní svobodu, radost, pohodu

V časopise NDM pravidelně informujeme o všech našich aktivitách. Jsou určeny mnoha cílovým skupinám a právě o těch bychom vám rádi sdělili něco víc. Od obecných pojmů, jako jsou školy, senioři, studenti ad., se proto přesuneme ke konkrétním osobnostem, které se našich projektů účastní, a představíme vám je podrobněji. Jiří Netočný byl pro náš první rozhovor jasnou volbou jakožto náš nejvěrnější a nejčinnější „zákazník“. Je členem Seniorského divadelního studia od jeho vzniku, potkáte ho na divadelních

představeních, v Poetické kavárně, na Letní divadelní škole, zkrátka téměř všude.

Jiří je vystudovaný farmaceut. Studovat začal ve svém rodném městě Brně, tamní fakulta však byla záhy zrušena, zbývajících 4 roky studií pak strávil v Bratislavě. Po absolvování se přestěhoval do Ostravy, kde pracoval v lékárně a později se podílel na řízení lékárenské služby v kraji. Byl také odborným reprezentantem americké farmaceutické firmy. Téměř 2 roky působil v Brně v Masarykově onkologickém ústavu jako klinický farmaceut. Od návratu

do Ostravy pracuje pro VZP, nyní už jen na částečný úvazek.

Jirko, patříš jednoznačně k nejaktivnějším účastníkům našich divadelních a divadelně-vzdělávacích projektů. Můžeš prosím shrnout, co všechno už jsi u nás v Ateliéru zažil a co ti to dalo?

Ateliér a jeho divadelní projekty pro mě znamenaly intenzivní návrat do prostředí divadla, které mě vždy přitahovalo. Na počátku byla Letní divadelní škola, která mě neodolatelně vtáhla zpět. Její aktivizující program s nabídkou netradičního pohledu do „divadelní kuchyně“ si mě napoprvé získal, a proto se tam každoročně rád vracím.

Oceňuji setkání s výraznými osobnostmi NDM, s režiséry, herci, dramaturgy, kteří přinášejí své zkušenosti, i možnost diskuze s nimi. Neocenitelná je příležitost sledovat práci souborů díky návštěvě divadelních zkoušek, anebo nakouknout do fungování celého technického zázemí. Setkání s umělci jsou zajímavá tím, že nejsme jen pasivními diváky, ale v rámci workshopů jsme vedeni k aktivitě, a to i v baletu. Poznáváme, kolik práce se skrývá za krásně a lehce plynoucím představením.

V posledních letech jsem v pravidelném kontaktu s Ateliérem jako člen Seniorského divadelního studia. Nacházím tu přátelské a inspirující prostředí při přípravě (ne zcela tradičních) představení. Mám možnost pod profesionálním vedením konfrontovat i rozvíjet své dosavadní divadelní zkušenosti. Je to zajímavé a dobrodružné.

Existenci Ateliéru vnímám jako potřebnou a záslužnou. Ateliér je pro mě samozřejmou součástí NDM. Vedení divadla a týmu Ateliéru patří díky za nápad, podporu a rozvoj této jedinečné činnosti!

Nemohu opomenout vznik a výrazné rostoucí popularitu Poetické kavárny, kde oceňuji dramaturgické nápady, blízký kontakt s herci NDM, jejich radost z tvorby – je to osvěžující zážitek!

Láska k divadlu tě provází od mládí. Pamatuješ si, jaký byl pro tebe úplně první impuls začít se o divadlo víc zajímat?

Láska k divadlu a první impuls... Zajímavé, vzpomínám si dodnes: byl to velice silný zážitek na konci základní školy – Nezvalova *Manon Lescaut* v Brně v dnešním Městském

V performanci MŮJ ROK 1968
Foto Martin Kusyn

divadle. Od druhé třídy jsem recitoval ve škole – tady se spojily verše s příběhem, tak asi proto...

Víme, že stiháš sledovat divadelní dění nejen v Ostravě, ale i v celé České republice, často vyprávíš o představeních, která jsi viděl v Praze, Brně... Takové výlety stojí hodně času i energie. Čím ti tuhle vynaloženou energii divadlo vrací?

Cestování za divadlem – k tomu došlo postupně. Rád jsem navštěvoval představení svých přátel herců v rámci republiky. Obohacující bylo seznámení s hercem londýnského divadla Royal Shakespeare Company Bilem Whymperem v Divadle na Vinohradech na představení Shakespeareova *Cymbelína*. Domluvili jsme si setkání v Londýně v „jeho“ divadle Barbican. Provedl mě divadlem, představil kolegům, stál jsem na scéně připravený na večerní představení, které jsem navštívil – nezapomenutelné! To byla má nejvzdálenější cesta za divadlem.

Proč mám divadlo rád? Vyvažuje racionální svět mé profese. Přináší vnitřní svobodu, radost, pohodu, uvolňuje fantazii, nabourává rutinu. Nedovedu si představit, že by nebylo součástí mého života.

Přemýšlel jsi někdy v mládí o tom, věnovat se divadlu profesionálně?

O divadle jako profesi jsem v časném mládí neuvažoval. Začal jsem brzy recitovat ve škole, na střední škole hrál školní divadlo. Potom i první rok studia na Farmaceutické fakultě. Současně mě přijali do Divadla poezie X v Brně. To byl zlom, inspirace! Od té doby jsem dělil svůj čas mezi studium a divadlo, později profesi a divadlo. Tehdy tam působili mimo jiné Milan Uhde, skladatel Pavel Blatný, skladatel Petr Skoumal, režisérka Eva Tálská (Divadlo Husa

na provázku), herci Marie Durnová, Gabriela Wilhelmová, Jiří Štědroň, Jan Vlasák, Ladislav Frej, František Derfler (pozdější šéf činohry ND Brno).

Po roce studia v Brně se fakulta přesunula do Bratislavy. Tam jsem na fakultě hned založil vlastní Divadielko poezie FaFuk a začal připravovat poetické pořady. Současně jsem se zúčastnil recitační soutěže v Bratislavě, kterou jsem vyhrál, a postoupil do Wolkrova Prostějova. Dostal jsem se opakovaně i na celoslovenskou přehlídku recitátorů Hviezdoslavov Kubín. Divadielku se dařilo, začali jsme hrát na Stáje divadelnej scéně, spolu s dalšími soubory. V dramaturgické spolupráci s Milanem Uhem jsme uvedli Mrozkovu jednoaktovku *Okulista* a byli jsme vybráni na celoslovenskou přehlídku amatérských divadel ve Spišské Nové Vsi. V Bratislavě navštívili naše představení herci Slovenského národního divadla Viliam Záborský, Milka Vášáryová a režisér Peter Mikulík. Po přestavení jsme s nimi diskutovali. Režisér Mikulík připravoval tehdy Mrozkovu hru a pozval mě na návštěvu svých zkoušek v SND – byla to škola! Po skončení studia jsem dostal návrh, abych – zůstanu-li v Bratislavě – pracoval jako režisér na Stáje divadelnej scéně. Nezůstal jsem.

Přišel jsem do Ostravy (poprvé v životě) a začal hrát divadlo v kulturním domě v Porubě. Později jsem si udělal přehrávky

V inscenaci Seniorského divadelního studia VĚCI, KVĚTINY, LIDÉ
Foto Martin Kusyn

v oboru mluvené slovo (získal jsem osvědčení) a začal moderovat a připravovat pořady poezie a hudby společně se členy činohry Státního divadla v Ostravě Evou Jelínkovou, Karlem Bartoněm a Jitkou Smutnou, s klavíristou prof. Bernatíkem a dalšími. Tehdy ještě existovalo ostravské divadlo Viola. Spřátelil jsem se s partou herců kolem Jana Kačera v Divadle Petra Bezruče. Když byl Jan Kačer vyhoštěn z Prahy do Ostravy, měl jsem možnost navštěvovat jeho zkoušky při přípravě inscenace pro Komorní scénu, což byla velmi podnětná zkušenost!

Taneční klub Ostrava (choreografka Jarka Calábková) pořádal představení ve spolupráci s orchestrem Ivo Pavlíka a já se podílel jako interpret doprovodných básnických textů.

Rád vzpomínám na své představení z Holanových básní s hudebními improvizacemi Jiřího Pavlici a Davida Burdy z Hradištanu.

Stihl jsem natočit básně lékárníka Jaroslava Bednáře pro pořad ČT v Ostravě.

Kratší období jsem pracoval (vedle práce v lékárně) pro noviny Večerník, kam jsem psal reportážní články.

Máš nějaký výrazný divadelní zážitek, na který nikdy nezapomeš?

Éra Divadla za branou s Krejčovými režii. Zejména role Jana Třísky jsem pozorně sledoval, protože jeho způsob herectví mi byl velice blízký. Stihl jsem se s ním ještě setkat 2 měsíce před jeho odchodem do emigrace, kdy byl tvrdě omezován v divadelní práci. Bylo to v Praze po jeho posledním vystoupení v republice v inscenaci hry Grigorije Gorina *Zapomeňte na Hérostrata!* v Městských divadlech pražských.

Děkujeme za rozhovor a přejeme Jirkovi hodně zdraví, elánu a skvělých divadelních zážitků!

(dj)

 Ateliér NDM je na Facebooku:
Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

 Ateliér NDM je na Instagramu:
atelier.ndm

 Spolufinancováno
Evropskou unií

 Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

 MINISTERSTVO
KULTURY

 Moravskoslezský
kraj

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

OSTRAVA!!!

klia
květinové studio

Hlučín
Ostravská 7, 747 01 Hlučín

Avion Shopping park
Rudná 3114/114,
730 30 Ostrava

www.studioklia.cz

Sphere

Největší věrnostní program v České a Slovenské republice, nabízí více než **10 000 možností výhodných nákupů**.

Další tisíce partnerů na sphere.cz

**KAVÁRNA
NÁRODNÍ
DŮM**

- ZÁKUSKY A DORTY by KOLBABA
- CHLEBÍČKY, CHLEBY A POMAZÁNKY VLASTNÍ VÝROBY
- CATERING NA MÍRU

REZERVACE STOLU A OBJEDNÁVKY
NA TELEFONU: **725 318 566**

PONDĚLÍ – ZAVŘENO
UTERÝ – PÁTEK 11–18
SOBOTA od 17.30 (pouze pro návštěvníky DJM v den představení)
NEDĚLE od 15.00 (pouze pro návštěvníky DJM v den představení)

INSTAGRAM: @KAVARNANARODNI
FACEBOOK: @KAVARNANARODNIDUMOSTRAVA
E-MAIL: kavarnanarodnidum@gmail.com
ADRESA: Čs. legií 148/14, Ostrava

Nakoupit a darovat krásné kousky můžete
v Ostravě v 6 nadačních second handech:

→ Avion Shopping Park
Forum Nová Karolina
Nám. Msgre. Šrámka
Českoobratrská
Poruba, Opavská
Mariánské Hory, 28. října ←

100 % výtěžku
darujeme českým
neziskovkám

Společně otáčíme věci prospěšně.

www.nadaceMOMENT.cz www.darujobleceni.cz

INFORMUJEME VÁS

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY
ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

- **PRODEJ VSTUPENEK v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**

pondělí	9.00 – 17.00	
úterý až pátek	8.00 – 17.00	
sobota	9.00 – 12.00	

tel.: **596 276 203**
596 276 242
e-mail: vstupenky@ndm.cz
objednávky vstupenek nad 10 ks
tel.: **596 276 189**
596 276 260
- **PRODEJ PŘEDPLATNÉHO v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**

pondělí		zavřeno
úterý		12.00 – 17.00
středa	8.00 – 13.00	13.30 – 17.00
čtvrtek		zavřeno
pátek		8.00 – 13.00

tel.: **596 276 202, 724 892 133**
e-mail: predplatne@ndm.cz
- **e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO**
– nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz
(zvýhodnění senior, dítě, ISIC, ITIC lze uplatnit i na e-vstupenky)
- v prodejních sítích **Colosseum Ticket** a **Ticketportal**
- **hodinu před začátkem představení u pokladny**
– v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: **596 276 420**
– v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: **596 276 242**
- na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete na www.ndm.cz

VEŘEJNÉ GENERÁLKY

Vstupenky je možné zakoupit **on-line**, ale také v pokladně **v pasáži v Divadle Jiřího Myrona**. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné. Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK

Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných zvýhodnění naleznete v pokladnách NDM.

U nevyprodaných představení jsou vstupenky v prodeji hodinu před začátkem představení přímo ve večerních pokladnách v Divadle Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona.

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava.
Aktivity Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – LEDEN 2024

5.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	IV.	18.30	B
6.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
7.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
11.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	D	18.30	B
13.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
16.	ČERTOVA STĚNA	E	18.30	O
19.	DALIBOR	VOP	18.30	O
20.	ZTRACENI V YONKERS – česká premiéra	PP	18.30	Č
21.	TANNHÄUSER		16.00	O
23.	ZTRACENI V YONKERS – první repríza	V.	18.30	Č
25.	DVĚ VDOVY	C	18.30	O
26.	ZTRACENI V YONKERS		18.30	Č
27.	MARIE ANTOINETTA	PS2	18.30	Č
28.	NORA	N	15.00	Č
30.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů		18.30	Č
31.	ROZBITÝ DŽBÁN & CÍSAŘ ATLANTIDY aneb Odepření smrti	F	18.30	O

PROGRAM – ÚNOR 2024

1.	TANNHÄUSER	VII.	18.00	O
2.	PRODANÁ NEVĚSTA	D	18.30	O
4.	ROZBITÝ DŽBÁN & CÍSAŘ ATLANTIDY aneb Odepření smrti – hostování ve Stavovském divadle v Praze			
9.	DVĚ VDOVY	IV.	18.30	O
10.	ZTRACENI V YONKERS		18.30	Č
11.	REVIZOR		16.00	Č
13.	NORA	E	18.30	Č
14.	ZTRACENI V YONKERS		18.30	Č
17.	MARIE ANTOINETTA	PS	18.30	Č
21.	NORA	F	18.30	Č
22.	BRANIBOŘI V ČECHÁCH – obnovená premiéra	PP	18.30	O
24.	BRANIBOŘI V ČECHÁCH – druhá premiéra	MP	18.30	O
25.	GOLDONI PO OSTRAVSKU aneb Sluha dvou pánů		16.00	Č
27.	HUBIČKA	E	18.30	O
28.	ZTRACENI V YONKERS	II.	18.30	Č

Změna programu vyhrazena!

MOJE ABO

- zvýhodnění **-30% z celkové částky**
- lze zakoupit **on-line** nebo **osobně** v prodeji předplatného
- zvolte si **počet představení, termíny, sedadla** i **počty vstupenek**
- zakupte vstupenky na **minimálně 4 různá představení**
- **MOJE ABO je přenosné**

Šetřete svůj čas a namíchejte si své vlastní předplatné

www.ndm.cz

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – LEDEN 2024

4.	MARNÁ LÁSKY SNAHA	VII.	18.30	Č
5.	DONAHAI (Hole dupy)		18.30	Č
6.	PRODUCENTI		18.30	M
12.	SWEENEY TODD: ĎÁBELSKÝ LAZEBNÍK Z FLEET STREET		18.30	M
13.	RICHARD III. – premiéra	PP	18.30	Č
14.	WEST SIDE STORY		16.00	M
16.	WEST SIDE STORY		18.30	M
17.	HORA		18.30	B
18.	RICHARD III. – první repríza	VII.	18.30	Č
19.	HORA	D	18.30	B
20.	OLIVER!	PS	18.30	M
21.	OLIVER!		16.00	M
23.	RICHARD III.	ČP	18.30	Č
24.	MARNÁ LÁSKY SNAHA	II.	18.30	Č
25.	BEZ ROUCHA		18.30	Č
27.	COPPÉLIA		18.30	B
28.	COPPÉLIA		16.00	B

PROGRAM – ÚNOR 2024

1.	BEZ ROUCHA		18.30	Č
2.	OLIVER!		18.30	M
3.	WEST SIDE STORY		18.30	M
4.	WEST SIDE STORY		16.00	M
6.	HOŘÍ, MÁ PANENKO		18.30	Č
7.	RICHARD III.	II.	18.30	Č
8.	BEZ ROUCHA	C	18.30	Č
9.	TESTOSTERON		18.30	Č
10.	COPPÉLIA	PS2	18.30	B
11.	COPPÉLIA		16.00	B
13.	REBECCA		18.30	M
14.	REBECCA		18.30	M
15.	BEZ ROUCHA	ČP	18.30	Č
16.	HOŘÍ, MÁ PANENKO – derniéra	D	18.30	Č
17.	REBECCA		18.30	M
18.	HORA		16.00	B
20.	HORA	V.	18.30	B
21.	PRODUCENTI		18.30	M
22.	RICHARD III.	C	18.30	Č
24.	DONAHAI (Hole dupy)		18.30	Č
29.	CHICAGO – premiéra	PP	18.30	M

Změna programu vyhrazena!

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, B – balet, M – muzikál, K – koncert

Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., VOP, PP, MP, ČP, PS, PS2

VYUŽIJTE SVÉ ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

K nákupu vstupenek akceptujeme tyto benefiční platby:

SODEXO
EDENRED
UNIŠEK
BENEFIT PLUS
GALLERY BETA

Poukázky mohou být použity pro nákup vstupenek na všechna představení NDM, více na www.ndm.cz.

DIVADLO PRO VÁS – newsletter

Budte s námi v kontaktu a nenechte si ujít informace z divadla: novinky, bonusy, speciální akce.

ON-LINE REZERVACE, NÁKUP VSTUPENEK I PŘEDPLATNÉHO NA WWW.NDM.CZ

Přes on-line nákup lze využít zvýhodnění pro seniory, ISIC a ITIC

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

pour féliciter

PRINCIPÁL

...

Skoro všichni lidé jsou
více méně komedianti,
**jenže ne každý svou komedii
tak dobře prováděti umí,
jako my, jako my, jako MY!!!**

Prodaná nevěsta

Bedřich Smetana 1824—1884

opera — činohra — balet — muzikál